

KARIS

³
2025/2026

REDAKCIA

OBSAH

Karis - the school magazine časopis
Bilingválneho gymnázia Milana
Hodžu v Sučanoch

Ročník štrnásty, číslo tretie
(september/október/november)
náklad 200 kusov

Šéfredaktorka:

Sára Fukasová

Zodpovedný pedagóg:

Mgr. Dušan Kolcún, PhD.

Zástupkyňa šéfredaktorky:

Vanesa Šuleková

Redaktorka:

Nina (Shani) Gerháťová

Grafika:

Michaela Kretová, Alžbeta

Hlaváčková, Paulína Ščecinová,

Zuzana (Ash) Hadzimová, Kristína

Babčaníková

Korektúra:

Mgr. Dušan Kolcún, PhD.,

Mgr. Jana Fukasová

Ilustrácie:

Júlia Várošová, Ivana (Silly) Hadzi-
mová

Prispievatelia v tomto čísle:

Alexej Brestovanský, Katarína

Brveníková, Tereza Danko, Mária

Hellebrandtová, Karol Horníček,

Sofia Ivanová, Adriána Kráľová,

Katarína Kubeková, Nina Kučerová,

Lucia Magáthová, Beáta Makov-

ická, Phillip Merchant, Daniela

Mičáňová, Martina Očková, Daniela

Pavlásková, Emma Síkela, Anna

Tomajková, Martina Trnovská, Ema

Uličná, Klára Vavříková

Karis valley	3
Editoriál	4
This is us - hunger games version	6
Teacher's diary	10
First years	12
Oldschool slovné hry	15
GBAS pokladovka	19
Tipy a triky na začiatok školského roka	20
Rozhovor s bývalou šéfredaktork- ou Karisu	22
Tipy na umelecké diela od pani Makovickej	27
Ešte som nebol v Karise	34
Pohľad na ekonomickú stránku Slovenska	37
Duch GBAS-u	40
A search for Christmas magic	42
Something about the world	45
Playlist našich slovenčinárov	48
Vylej srdce, zapál oheň	53
Jednou nohou na GBAS-e, druhou v 3D atlase	54
ŠULFUK	58
Strategická termoska	62
Orol Sučiansky	64
Matematického kabinetu sme sa opýtali...	71

Tlač: Alfa print, s.r.o. Martin

KARIS VALLEY

GARANT

P. Kolcún

REDAKTORI

Sára

Vaneska

Shani

GRAFICI

Ash

Betka

Kika

Miška

Pauli

ILUSTRÁTOR

Jolka

FOTOGRAF

Milma

Sára Starter Pack

5€

made in
Orava

EDITORIÁL

Medzi nami, obyčajnými smrteľníkmi, už dlhé roky koluje, že prax robí majstra. Napriek tomu sa vždy pri písaní editoriálu cítim ako malý prváčik, ktorý s „jasným nadšením“ počíta hrušky so slivkami. Dnes je to presne štvrtá naháňačka, ktorú s editoriálom vediem, a zároveň aj štvrtá prehra, keďže Edo je betár, ktorý ma vždy tesne pred cieľom dobehne ako mínusko pred zátkou. A tak moju prehru skleslo prijímam nikde inde ako v Oravke - mojej vernej parťáčke do snehu aj do blata, ktorá mi na dve hodinky bude verným čik-čik domčekom.

„Teším sa na pirátsku loď na ihrisku!“ „Neviem sa dočkať dúhových pasteliek!“ „Chápete?! Zajtra mi tatko pôjde kúpiť novú futbalku!“ ...kričia deti s iskričkami v očiach. Je zaujímavé, že hoci zatiaľ vidia svet len zo žabej perspektívy, predsa sa na veci pozerajú s nadhľadom. Sú to oni, kto vidí svetlo na konci tunela, kto vidí úžas v obyčajnom, kto vidí možnosť, keď ostatní vidia limit(u☹️). Každý deň vnímajú ako dar, ako príležitosť, ako možnosť. Každý deň berú ako správny čas na vyskúšanie niečoho nového, či už je to polievka z listov a konárikov, alebo žltý sneh. A možno nám práve toto chýba - niečo, na čo by sme sa každý deň tešili, niečo, čo by nás nadchlo a čo by premenilo náš svet na ligotajúci sa hrad. Nie nadarmo sa hovorí: „Look at the world through the eyes of a child“

(Pozerajte sa na svet očami dieťaťa)... Buďme zvedaví, úprimní, prítomní. Pýtajme sa, skúšajme, padajme... veď oprášiť kolená od prachu je to najmenej. Nestrácajme iskru, radosť, ani nádej. Tá je, že vraj, nesmrteľná. Verím, že aj v tomto vydaní Karisu nájdete články, ktoré vás prenesú do čarovnej ríše, kde sa piesok leje a voda sype, alebo kde je aspoň trojdňový víkend. Taktiež verím, že si čítanie tohto vydania užijete aspoň z polovice tak ako ja :).
Sára Fukasová
Pápá!

THE HUNGER GAMES

but this year's arena is Karis

This year, the editorial team enters the arena once more – caffeine in hand, deadlines closing in, and only one goal: make it to publication. With August's demise, the magazine's veil drops. The sound of breath catches in every tightened throat. The atmosphere, darkened and charged, is marked by the promise of yet another yearly bruised occurrence – the Games where nothing ever lasts forever. The games of hunger for power and prestige, the necessity for victory, and the primal need to survive. The Hunger Games, where to write and create is to survive.

And there they stand. This year's chosen tributes. The number of them, holding hands which are shaken by the excitement of lost time and promises. The hands which are soon to be covered with maroon calluses. They force their heads up, carefully curating their steps throughout the school halls of leaf-covered bricks. There, in the bloody horizon, rises proudly the strange tree. Hung on the branches, catching fire, is trapped the tributes's dignity together with their long-forgotten freedom.

Those fools who volunteered in the reaping, reminiscent of lamps of

fering themselves to the capital for slaughter. The glistening in their eyes casts shadows over their determination to become golden victors and stay afloat in the savage river that is the Karis arena. The faces of capitol yelp with unconcealed eagerness to watch the districts fall to their knees and bent under the weight of the cruel trials that are in store for their ashy futures.

There, in the middle of this orchestrated charade, stands the mentor of these lost souls – the main instructor, the voice of the masses, the hand which draws the first sketches of their next steps to make it out alive. The girl on fire, under whose protective wings the tributes grow and pursue whatever shall become their eternal role in this vivid nightmare. Sára has been there before. She felt flush on her skin the untamed claws of these games. She survived the war against time and deadlines and seized her victory. She swam through the crimson river of comprehending words and she's been the general of hopeless armies, fighting to make their voice heard, striving to make the rasp of written secrets unique.

She found her way out of the all-consuming forrest of journalism and as her red hair battled with the wind while she ran away with grace, she tackled a few victims down pushing a pen in their hand demanding an article. She'll lead the tributes into the arena and adjust the arrows in their bows so that they shoot with trained precision – and she'll loyally get them out of the chaos of their predicaments.

Just before they take the final step towards their arduous destinies – full of making deals with the devil to gain more time, full of graphic programs refusing to cooperate and letters rejecting their designated place during printing – the Panem of gbas yearns for a show, a brava-do, an amusement for the citizens watching. And what better way to catch the capitol's attention then to form a living picture of hopeless preys out of these dazzling contenders? To introduce them is to make sure they get a firm hold of your heart and that you'll still be watching them struggle, even when the end of their dystopian story approaches in June. So ladies and gentlemen, allow me to introduce you to the magnificent spectacle that this year's tribunes are. May the odds be ever in their favour.

VICTORS' VILLAGE

The editorial district

Tribute number 1- Vanesa

Strengths: she will supply with the poems from her notes when forcing people to provide for Orol Sučiansky isn't successful

Weaknesses: very dependent on her red haired mentor – take Sára away and she will short- circuit, pen in hand

Tribute number 2- Shani

Strengths: if inspiration were currency, she'd own half of Panem by now, can turn anything into an article

Weaknesses: when it comes to giving a title to her work, she tends to run out of letter arrows

The graphic district

Tribute number 3- Betka

Strengths: fearlessly answers the messages in the tribunes group chat with punctuality, ideas bloom in her mind like flowers on a meadow

Weaknesses: the time is her archenemy, yet she outsmarts it in the final seconds, every single time

Tribute number 4- Ash

Strengths: can speed run designing a short article in an exceptional time of 7 minutes, actually not in constant fight with deadlines

Weaknesses: his rebellion begins not with fire, but with the refusal to open anything that isn't Canva

Tribute number 5- Michaelka

Strengths: will do the dirty work that everyone else fears, knows the program better than the back of her own shoes by now

Weaknesses: if answering text messages was a survival skill, the cannon would have sounded long ago

Tribute number 6-Pauli

Strengths: her tablet is her weapon, her art the beautiful calling of rebellion dressed in glitters and colours

Weaknesses: nothing frustrates her more than lifeless text boxes waiting to be filled in

Tribute number 7- Kika

Strengths: works best under pressure, in the arena of deadlines and drama, she endures

Weaknesses: she's physically incapable of saying no – honestly, impressive and concerning at the same time

(Quick disclaimer: This article is purely for amusement purposes. We all love and enjoy being a part of the editorial team. So don't hesitate to join our tributes and become a victor yourself – the door to the Capitol might be shut, but the one to our less prestige Karis society is always opened for another desperate creative souls:)).

Vanessa Šuleková, IV. A

A Day in the Life

— BY PHILIP MERCHANT

THE AUTHOR.

LOOKING VAGUELY
PRESENTABLE.

5:00 Morning at last! Leap out of bed like a salmon pole-vaulting for Sweden! A quick run to the gym, where my regular workout awaits, before sprinting home for a breakfast of fruits and oats, washed down with pure nectar of the Gods. What joy! What a beautif...

6:10 Alarm goes. Wake up properly this time; exhausted after my needlessly busy dream. I stumble into the day.

6:25 Taking inspiration from old Frankenstein movies, I wet my fingers and stick them into an electrical socket in an attempt to reanimate myself (NB: Do not try this at home. It is a really, really, really, really stupid thing to do).

6:50 My family wake me again after finding me on the floor, singed and smoking gently from my ears (I told you...).

7:15 After 5 minutes eating break fast and washing, and 20 minutes choosing my pin badge for the day, I am ready to leave the house.

7:35 Arrive at school, but have to park several minutes' walk away, as dozens of students have taken the best spaces (mostly in cars that are newer and posher than mine...).

7:40 I greet my wonderful colleagues and students with smiles and pleasantries, whilst behind my eyes I am a boiling sea of rage and resentment. This feeling lasts until my first coffee of the day takes effect. This, dear readers, is why caffeine addiction is a BAD, BAD THING.

7:45 Oh, but that first sip is soooooo good...

7:50 First lesson! By the end of the lesson, my mood has improved further because - believe it or not - I actually enjoy teaching students at this school! I hope that it shows, sometimes...

A desk free of clutter and distractions leads to a focused mind.

this probably explains a lot...

8:35 A 5-minute break: What a hateful, evil, teasing thing. First coffee-spillage incident of the day. Low level. Nobody hurt. Trousers salvageable.

8:40 Is it 2nd lesson or 3rd lesson? Organisation and preciseness are sometimes curiously absent at the beginning of my lessons.

I attempt to compensate with smiles and energy until my brain catches up...

9:40 Clumsiness is in great supply, however, as I experience my second coffee-spillage incident of the day. Medium level. Minor casualties. Shirt cannot be saved.

9:50 Planning chemistry lessons with Mr. Záborský. It doesn't take long. We've been working together so long that we

One of my lessons.

can practically finish each other's sentences, like an old, married couple.

10:20 I open a pack of cheese Tuc biscuits (it's pronounced 'Tuck', by the way!!! 'Toots'??? Barbarians!). Promise myself not to eat the whole pack. This time.

10:25 The whole pack has gone. My entire being is rinsed in tasty, savoury, magic dust. Shame follows. I feel as guilty as if I'd sold my children to a glue factory.

10:30 Guilt processed and forgotten. Searching for more snacks.

10:40 Third coffee-spillage incident of the day. Code Red. Corridor awash. Collateral damage at catastrophic levels. Whole new wardrobe required.

11:35 I enter another lesson, genuinely delighted to see the students waiting there. The pleasure turns slightly sadistic as today's topic of 'Thermochemistry' brings dismay to a lovely face or two. He he. I anticipate fun.

13:10 Lunchtime. Try to fit in a conversation or two with my excellent and charming colleagues in the staffroom or at lunch. The day is a bad one if I haven't found time to be horrible to Mr. Baroš at least once.

13:40-16:00-ish Usually one of my clubs. Usually spending very nice times with excellent tea & even better people.

16:00 As I drive home, I search for suitable music on the radio. Fail. Even radio.fm has a 20-minute mix of migraine-tastic, gut-rattling Drill 'n' Bass.

16:20 Stop in a shop to get groceries. A day's teaching (and the Drill 'n' Bass) has left me unable to form coherent sentences in Slovak. The lady behind the counter seems to take it personally, and stares at me as if I have cooked and eaten her favourite dog.

Evening First, some pleasant exchanges with my family, a break for coffee and a comic book and some food. If it's not a night for a Pub Quiz, cinema or theatre, then I pretend to mark tests while doom-scrolling the news. After a couple of hours, an argument with a prejudiced stranger on social media, and a growing belief that all tolerance and kindness has disappeared from the world, I decide to stop. I find solace in music, a book, film or series that entertains and distracts, until blissful sleep overtakes me once more...

Oh! Com let m sup you darlin bitt elixi

THE FIRST WEEK TRIALS

The first week at GBAS. That turbulent time from which you either vividly remember every second or your mind draws blank at the mention. The time when everything was exciting and new, when figuring out where the classroom is was enough to provide a little bump of adrenaline. When the halls were freshly scattered with a sprinkle of hope, eagerness, and the beginning of new life chapters. Although I'm sure that most of us are now content with the

familiarity presented within years (or months) of strutting the same corridors, it's always a pleasure to take a walk down the memory lane. And for our first years, the paint on the first week's picture has barely dried yet. So let their vibrant memories guide you through your own dusty ones. The recollections of that crucial time that first set the stage for the incoming years at the institution we all love so much – the first week at GBAS...

From Terka

The first week, I met a lot of people; and concluded that all GBAS people are very cool. I met my krstná for the first time, too. I was beginning to think she doesn't exist :P. Me and my fellow first-graders were introduced to some inside jokes, like the group kameň. We also created a lot of our own inside jokes. One of them is a group of me and ten of my friends, where we share interesting things like cats, fish, memes, or trinkets.

On the school side of the first week, we had an adaptation week. I liked most of it a lot, it was very well planned. My favourite part was the trip to Martin, after which I went out with my classmate. My second favourite has to be the teambuilding with third-graders, our krstní. There were some fun activities that required us to put both our brains and muscles together.

We first met our class teacher on Monday, and I managed to misspell her surname on my student pass. She gave us the lunch chips, and I got one with three interesting letters - FCK. Unfortunately, I didn't get to keep it, because it was mixed up with someone else's.

From Anička

The first week, I was really worried about what the people here will think about me but I was pleasantly surprised that nobody was judging me because at my old school everyone was judgemental.

On the first day when the whole school gathered in front of the building, I was approached by two girls (second graders) and other first graders and we talked about the teachers, timetables, lunches and other basic stuff.

Then, they separated us into classes. Everybody in my class was really nice but I forgot almost everyone's name but I luckily learned them along the way.

I also got lost a million times in the hallways and sometimes I still struggle to find my class most of the time but I'm getting better.

And during this week, I met a lot of people from other grades and everybody was super nice so I'm grateful for choosing this school.

From Klára

I'd just started at a new school, and the only things I remembered from the first day were how to find the bathroom and where my homeroom is. I was completely lost.

It all started on Tuesday, which turned out to be a real tour de Sucany. We found out where Tesco, the pastry shop, and even the church are. Besides that, we spent most of the day walking around the school and learning all about it.

I'd say Wednesday was the most organized and well-prepared day - the third-year students really put a lot

of effort into it, and it showed. Imagine having to complete 40 completely different activities, like doing 120 squats, all within a few minutes! It was also the hardest day for remembering names. Everyone introduced themselves, but honestly, I didn't remember a single one.

On Thursday, we went to Martin. We took our own route with Mr. Merchant, who said there was no need to take long detours.

The strangest part was when we had free time at a cemetery - seriously, they just let us walk around there! After that, we visited a few more places, and the day was over.

Honestly, I barely remember Friday, so I guess nothing too memorable happened that day.

Edited by Vanesa Šuleková, IV.A

Oldschool

slovné hry

Milí moji Karisáci,

ak sa teraz obzriete okolo seba a uvidíte aspoň piatich ľudí, ktorí sa nepozerajú do telefónu, dám vám 2 eurá. Myslím to, samozrejme, metaforicky, hoci predpokladám, že by sa to aj tak mnohým z vás nepodarilo. A, žiaľ, na to, aby som toto predpokladala, nemusím byť ani Sherlock, ani Socrates. Taká je už doba - najjednoduchšie je vybrať telefón a nechať sa unášať jeho všeobsahom. A hoci sa dnešná generácia ľudí zdá byť nenapraviteľná, môžeme sa aspoň pokúsiť dokázať opak. A to sa nerobí inak, ako začatím od seba :). Mám pre vás konkrétne 5 nápadov,

ako môžete čas využiť lepšie, krajšie, aj zábavnejšie. Nezáleží, či s kamošmi čakáte na obed, cestujete vlakom, alebo sa spoločne snažíte prežiť pondelok...Týchto 5 oldschool slovných hier sa môžete zahrať kedykoľvek a kdekoľvek a jediné, čo potrebujete, sú ľudia. Tak poďme na to.

P.S.: V skutočnosti neviem, ako sa tieto hry volajú, a preto mi dovoľte dať im moje vlastné názvy.

Opustený ostrov

Počet osôb: 2+

Náročnosť (1-5): 3

Táto hra je výborná na tréningovanie pamäte. Začína slovami: „Na opustený ostrov si beriem...“. Prvý hráč do vety pridá slovo. Druhý k vete a slovu prvého hráča pridá vlastné slovo. Tretí zopakuje vetu, slová prvých dvoch hráčov a nasledovne pridá aj svoje slovo. Hráči postupne k základu pridávajú ďalšie a ďalšie slová. Ten, kto popletie poradie slov, alebo zabudne, aké slovo bolo povedané, vypadáva z hry. Vyhráva ten, kto v hre ostane ako posledný.

Bingo osobnosti

Počet osôb: 2+

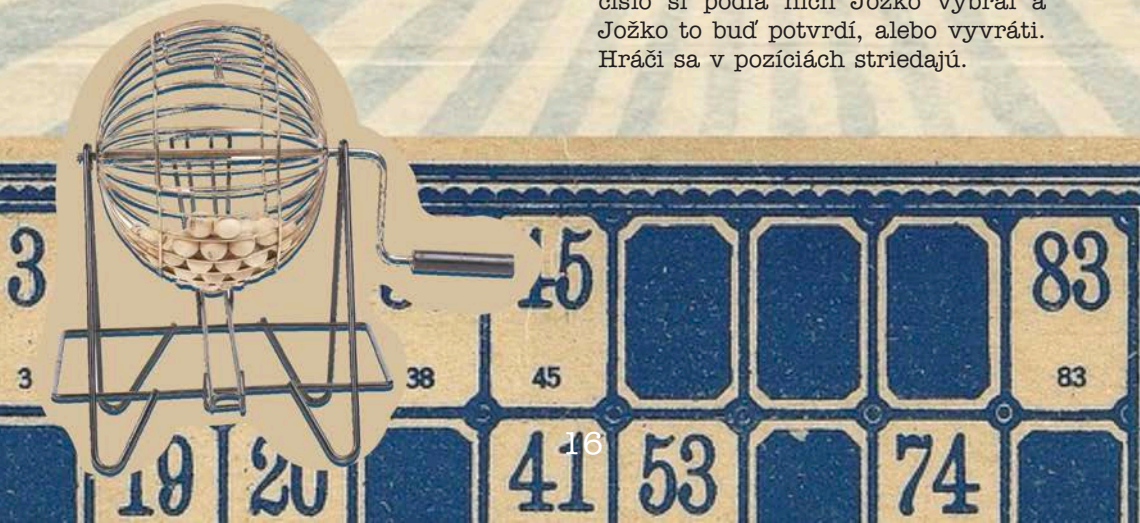
Náročnosť (1-5): 2

V tejto hre ide o to, ako dobre sa navzájom poznáte. Jeden z vás si v mysli vyberie číslo od 1 po 10. Cieľom ostatých je toto číslo uhádnuť. Hádači čísla postupne dávajú osobe s číslom rôzne témy od výmyslu sveta. Môžu to byť základné témy: ovocie, film, zviera, farba, pieseň,... alebo aj trochu bizarnejšie témy: geometrický útvar, typ počasia, písmeno v abecede, a pod.

Človek s vybratým číslom musí na témy odpovedať takým slovom, ktoré sa na jeho škále obľúbenosti od 1 po 10 zhoduje s tým číslom, ktoré má v mysli.

(1 = najmenej, 10 = najviac obľúbené)

Príklad: Nieкто z vás, nazvime ho Jožko, si v mysli vyberie číslo 3 a nieкто z hádačov mu zadá tému ovocie. Povedzme, že Jožko zbožňuje všetky lesné bobule, ale taktiež je o ňom známe, že neobľubuje citrusy. Tie by boli na priečkach 1 alebo 2, takže musí zvoliť ovocie, ktoré nemá rád hneď po citrusoch. Povedzme, že v jeho prípade to je ananás, a tak toto slovo povie ako svoju odpoveď. Hádači sa môžu nahlas dohadovať, či predpokladať jeho číslo. Môžu si skúsiť spomenúť na všetky možné situácie, kedy Jožko pred nimi spomenul ovocie. Keď si nie sú istí, aké číslo má v mysli, zadávajú mu ďalšie a ďalšie témy, až dokým v tom nemajú jasno. Nahlas povedia, aké číslo si podľa nich Jožko vybral a Jožko to buď potvrdí, alebo vyvráti. Hráči sa v pozíciách striedajú.

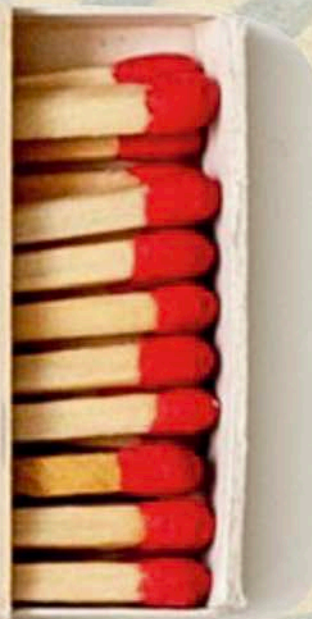

Matchneš moje slovo, alebo ja tvoje?

Počet osôb: 2

Náročnosť (1-5): 3

O tejto hre ste už mohli počuť na našom slávnom internete. Spočíva v tom, ako dobre si dokážete s vaším partákom prepojiť myseľ. Spoločne si odrátate 3 sekundy a naraz povieť ktorékoľvek slovo, ktoré vám napadne. Druhým kolom sa náročnosť hry stupňuje, keďže vaším cieľom je povedať rovnaké slovo, ktoré má súvis s tými slovami, ktoré ste obaja v predošlom kole povedali. Kolá opakujete dovtedy, kým nepoviete to isté slovo.

Stereo ☐ Mono ☐ Dolby ☐ Nr.

Rythmus ako zbraň

2

BIAS Cr HIGH
10 70 µs

Počet osôb: 2+

Náročnosť (1-5): 2

Táto hra je jednoduchá. Niektí si v mysli vyberie pieseň, o ktorej si je istý, že ju ostatní poznajú. Jej rytmus bude vyklepkávať ideálne na pevný predmet, aby bol zvuk zreteľný. Ostatní podľa rytmu hádajú názov piesne.

Tríšťvrte na výhru

Počet osôb: 2

Náročnosť (1-5): 2

Hra začína tak, že si odrátate 3 sekundy a obaja povieť náhodné slovo. Hneď potom ide o všetko a teda hlavne o čas. Snažíte sa predbehnúť svojho súpera a povedať slovo, ktoré spĺňa podmienky. Podmienky sú nasledovné: slovo, ktoré chcete povedať ako prvý, musí začínať na písmeno, akým začínalo vaše náhodné slovo. Naopak, končiť musí takým písmenom, akým končilo náhodné slovo vášho súpera. Toto slovo musí byť podstatné meno v základnom tvare (v nominatíve). Kolá opakujete dovtedy, kým vás to neomrzí.

Príklad: Vaše náhodné slovo: zemiak

Náhodné slovo súpera: lavína

Kto prvý povie slovo, ktoré začína na Z a končí na A, vyhráva kolo.

Možné slová: zmrzlina, zebra, zima, zmena, zóna, atď.

Prajem vám kilá smiechu a zábavy!

Sára Fukasová, IV.B

GBAS POKLADOVKA

Chýba ti v živote napätie, alebo dobrodružstvo? Chodíš znudený po chodbách, a hľadáš zmysluplné využitie tvojho voľného času? Tvoje trápenie končí práve teraz. Predstavujem honbu za pokladom GBAS-u.

Písali sa časy dávne pradávne, keď skupinka najbystrejších GBAS-ákov zhromaždila múdrosť GBAS-u. Táto múdrosť predstavovala nádej, odhodlanie a všetko, v čo študenti verili. Schovaná v bezpečí, postupom času a nástupom nových generácií, ostala zabudnutá. Kedykoľvek, keď si sa počas tvojho bezduchého presunu z triedy do triedy cítil, ako keby táto inštitúcia skrývala niečo viac, možno aj samotný zmysel života, si určite cítil moc bystrých a pradávnych GBAS-ákov. Možno sa pýtaš, ako vlastne o tomto poklade vieme? Kde ho začať hľadať? Prečo až teraz? Pravdu povediac, ani my sami nevieme. Totižto, jednému z nás v redakcii sa ozval duch GBAS-u a poskytol svedectvo o tomto poklade. Povedal, že nádej, ktorú táto múdrosť prinášala, sa postupne vytráca, a spoločnými silami ju musíme nájsť, a dal nám iba jednu indíciu:

Točím sa.

Bzzz.

Teplo, teplejšie.

Cink!

Nasleduj indície a nájdi prachom pokrytú múdrosť praGBAS-ákov.

Shani Gerhátová, IV.B

AKO PO LETE NASADNÚŤ NA SEPTEMBROVÝ VLAK

101

Nový školský rok je tu a ruka v ruku s ním prichádza aj nezdravé množstvo stresu a často i negatívnej emócie. Nie vždy ich vieme na 100% eliminovať, no na tejto strane nájdete (dúfam) užitočné tipy, ako si viete školský rok dostať pod kontrolu (alebo aspoň dovedy, pokiaľ nepríde neohlásený pop).

Nedeľa

V nedeľu večer to celé začína. Znechutený sedíš doma alebo na intráku za stolom a ako najlepšia možnosť sa ti javí, nerobiť nič iba čakať, kým príde osudný čas (pondelok ráno). Nedeľný večer však signalizuje nový začiatok, nový školský týždeň. Urob si v tomto čase všetko, čo ti môže tých 5 dní uľahčiť. Vymeň si posteľné prádlo, uteráky, uprav si izbu, stôl, školskú tašku a dobre

porozmýšľaj, čo všetko ťa čaká. Či náhodou do dnes nie je OH z matematiky, kedy sa začneš učiť na test z chémie, skontroluj, či máš objednané obedy, suplovanie, skrátka všetko, čo ti urobí komplexný obraz o týždni, ktorý máš pred sebou. Takýmto spôsobom sa vyhneš nepríjemným prekvapeniam a nárazovým vlnám stresu.

Diár (alebo co je psáno, to je dáno)

V boji je dôležité poznať svojich nepriateľov. Poznať dátum testu oznámeného týždň dopredu je fajn, no nezabudnúť naň pri ďalších šiestich sa občas stáva nemožným. Malý diár s milou obálkou, ktorý sa zmestí do každého batoha či kabelky, si to s radosťou zapamätá za teba. Okrem testov uschová aj dátumy narodenín kamošov z ročníka, alebo ti pripomenie, že v sobotu ideš na brigádu. Už žiadny stres z toho, že si na niečo zabudol. Napríklad v tú nedeľu večer.

Cieľ a motivácia

Školský rok nie je len o tom prežívať zo dňa na deň a už v pondelok netrpezlivo privolávať víkend. Mať vlastný cieľ, ktorý sa snažíme dosiahnuť, je možnosť osobnostne rásť, získať motiváciu a nájsť i v bežnom dni väčší zmysel. Je to jedno, či sa chceme zlepšiť v nemčine, prekonať sa a prečítať všetky povinné diela na slovenčinu, alebo si udržiavať dobrý spánkový režim. Predsa, byť hrdý sám na seba a vidieť posun, je ten najlepší pocit zo všetkých.

Balans

Nakoniec, nezabúdaj na to, že škola môže byť tvoja priorita, ale tvoje duševné zdravie a spokojnosť sú vždy viac. Dať seba na prvé miesto nikdy nie je prejav egoizmu, iba ukážka sebahodnoty. Treba poznať svoje limity a nepreceňovať sa. Buď si istý, že každý má zlé dni a potrebuje pauzu a odreagovanie. Nájdi si čas na seba, dopraj si kvalitný spánok, jedlo, venuj sa svojmu koníčku (popríklad vyskúšaj nový), rob skratka hocičo, čo ťa robí šťastným a uvoľneným. Po vyučovaní nezabúdaj ani na kamarátov, frajera, frajerku a ľudí, ktorí ťa majú radi. V utorok majte so spolubývajúcimi study session na test z biológie a v stredu choďte spolu do kina. To sú tie momenty, na ktorých naozaj záleží.

Nina Kučerová, IV.C

MEDZI PERAMI A RIADKAMI...

ROZHOVOR S BÝVALOU
ŠÉFREDAKTORKOU

Milá Karisač,

možno budú moje nasledujúce slová ťažko uveriteľné, ale Lucia Magáthová bola jedna z mojich inšpirácií už v detstve. Bola som piatačka na ZŠ, keď som si na posteli v zavretej izbe čítavala jej Karisy. Hltala som každý článok, každé slovo. Keď prišla moja chvíľa posadiť sa na vyhriate kreslo šéfredaktorky Karisu, bola to práve ona, kto bol držateľom môjho paláca nápadov. Hoci nás delí necelá dekáda, Karis je niečo, čo nás spája. Som rada, že sa nám podarilo vytvoriť rozhovor, ktorý snáď bude inšpiráciou pre vás :).

Tak smelo čítajte:

Lucka, svoje posledné slová venované Karisu si ako šéfredaktorka napísala pred siedmimi rokmi. Vedela by si sa myslou vrátiť do tohto obdobia a spätne si vybaviť, aké emócie si prežívala?

Ako pravý melancholik som smútila za tým, čo bolo, ale aj za tým čo mohlo byť, keby som niektoré veci spravila lepšie. Zlepšil to ale fakt, že som ho nechala v dobrých rukách (a že ešte stále v dobrých rukách zostáva).

Kde si čerpala inšpiráciu a nápady v čase tvojho šéfredaktorstva?

Všade okolo seba, v škole a často aj od iných ľudí – a to stále! Napríklad:

Nevedeli sme sa na obede dohodnúť, či sa správne povie rajčina alebo paradajka (a je to rajčina btw). = “No o tom musíme napísať do Karisu!”

Učiteľ meškal na hodinu. = “No o tom musíme napísať do Karisu!”

Vznikol nový pár na škole. = “No o tom musíme napísať do Karisu!”

Nie vždy sa takto podarilo o všetkom hneď napísať, ale vôľa tam vždy bola, a navyše z toho vznikla aj dobrá catchphrase. “No o tom musíme napísať do Karisu!” sa dalo povedať naozaj o všetkom. Keby sa to všetko dodatočne aj spísalo, mohol sa z Karisu kludne stať aj týždenník.

Mala si aj nejakú konkrétnu víziu či cieľ, ktorý si vrámci Karisu chcela dosiahnuť? Ak áno, podarilo sa ti to?

Áno mala, ale nie nepodarilo (úplne).

Vždy som chcela, aby bol Karis ex-

kluzívne len o dianí v škole a nič navyše. A keď poviem “len”, myslím tým ten extrémistický alebo až puritánsky význam tohto slova. Rozhovory len so študentami (terajšími alebo bývalými) alebo učiteľmi. Umelecké rubriky len od žiakov (takto vznikol Orol sučiansky), kde hovoria len o našich problémoch a predstavujú len naše celebrity. A tak to predsa bolo, že každý, kto bol v Karise, bol zaručene celebritou. To isté platilo o vizuáloch: fotografie len od nás, a keď žiadne neboli, tak kresby od našich študentov. Len.

Toto ale nie je niečo, čo sa mi reálne podarilo uskutočniť v takejto forme, lebo sme mali malý tím a veľa ľudí v ňom preferovalo písať o iných veciach, napríklad o zahraničných udalostiach alebo atómoch. Nechcela som túto slobodu výberu odobrať a bolo náročné motivovať ostatných k tomu, aby namiesto politiky písali o Jožkovi, čo sedel pri nich v lavici.

Hlavným problémom bolo – a toto je veľmi dôležité – čo ak by sa urazil?

P.S.: “Jožko, čo sedel pri nich v lavi-ci” je fiktívna postava. Jožko, neuraz sa.

Zažila si s Karisom nejakú bizarnú, chaotickú, alebo vtipnú situáciu, ktorá ti víri hlavou až dodnes?

Vždy bolo trochu bizarné, keď sme pre Karis fotili, lebo sme to nechávali na poslednú chvíľu. Preto sme aj spravili jednu titulnú fotku, kde ma spolužiak (o ročník nižšie) žiada o ruku. Bol to taký zhon, že som mu na to ešte stále nedala svoje “áno” a už je na to asi aj neskoro.

Čo ti Karis dal a čo ti, naopak, vzal?

Karis mi dal dôvod písať. Karis mi dal možnosť spoznať ľudí. Karis mi vzal trochu času, ktorý by som inak stopercentne a určite nejakou produktívne využila.

Keby si mohla vytvoriť ešte jedno posledné vydanie, o čom by bol tvoj hlavný článok?

Investigatívna úvaha o tom, čo GBAS získal/ stratil, keď sa jeho fasáda premaľovala z oranžovej na bielu a aký by to malo socio-ekonomický dopad, keby to bola zelená alebo čierna.

Rozvíjaš v súčasnosti tvoje žurnalistické základy, ktoré ti Karis ponúkol?

Žurnalistické úplne nie, ale písacie ešte trochu áno, keďže som herná UX dizajnérka a som zodpovedná za časti textu, čo sú v tej hre samotnej, ale aj čo sa používajú na propagáciu

tej hry. Takže sa dá povedať, že sa ďalej rozvíjam v Game a UX copywritingu, novým sesterniciam žurnalizmu.

Berieš písanie ako únik, zrkadlo alebo zbraň?

Ako zbraň! Všetko, čo som kedy napísala, malo svoj špecifický a strelný (ako zbraň!) dôvod - domáca úloha, súťaž, deadline v Karise, alebo zadanie v Creative Writing Clube. Písala som veľa, ale nikdy by som nemohla povedať, že som písala “len tak”. Aj keď písať “len tak” je dosť cool.

Na základe tohto, všetko, čo píšem, musí nejako vyhrať, presvedčiť, ovplyvniť, motivovať, upresniť, alebo ohodnotiť. To každému slovu môže pridať určitú výbušnosť (ako zbraň!).

DISCLAIMER: Uvedomujem si, že toto nie je správne chovanie a schopnosť písať sa takto nikdy nevybuduje, lebo je to niečo, čo by sa malo trénovať každý deň, aby to rástlo na kvalite. Preto to žiadnemu čitateľovi (ktorý je zároveň aj pisateľ) neodporúčam. Buďte radšej cool a píšte “len tak”, zájdete ďalej.

Keď nastal čas nechať GBAS GBAS-om a ísť ďalej, bolo ti za ním smutno, alebo skôr prevládalo nadšenie z novej životnej kapitoly?

Po mojej poslednej ústnej maturitnej skúške pre mňa prišla mama, sadla som si do auta, a v tej chvíli bol môj odchod tak surreálny, že som ani nevedela, čo cítiť. Myslím, že pocity dorazili s omeškaním až o pár rokov neskôr.

Bolo mi smutno, lebo GBAS bol počas tých piatich rokov pre mňa všetkým. Je mi smutno za tým, mať svojich kamarátov stále pri sebe a spoznávať nové veci a miesta (ako Bitku pri Moháči). Nikde inde som nedokázala posunúť svoje latky tak do krajnosti ako na GBAS-e. Bolo mi aj veselo, lebo som sa chystala na univerzitu do Anglicka a to bol vždy môj najväčší sen.

Až teraz si ale uvedomujem, akými problémami som prechádzala a aký mali na mňa trvácny dopad. GBAS bol pre mňa reálne takou životnou bublinou, v ktorej som žila len vo vlakoch, zabúdala od testu k testu, spala a cvičila minimálne, jedla zle, ignorovala zdravotné problémy a okrem chodenia do školy nerobila nič iné. Ak by som mohla prejsť GBAS-om znova, spravila by som to inak.

Máš pocit, že si stále v procese hľadania sa, alebo už ideš za svojim jasným cieľom?

Je to trochu ako v GPS - viem, za akým cieľom idem, len stále ešte pre-

počítavam, ako sa tam dostať. To, čo bolo vždy mojím cieľom, je baviť ostatných (napriek mojej predchádzajúcej opustenej odpovedi).

Baviť ostatných je niečo, čo sa nieslo všetkými aktivitami a rozhodnutiami v mojom živote, a som rada, že som dostala možnosť pracovať práve na hrách, lebo to dokonale spája všetky moje schopnosti a záujmy. Hrať sa vždy každého poteší, aj keď prechádzajú zlým obdobím.

Keby bol tvoj aktuálny životný článok v časopise, aký by mal titulok?

Pražská medzihra: Tanky, žiariace slová, čaj, sušené mango (nie ako čaj), a kmitanie rukami sem a tam.

Poteš svojou odpoveďou p. uč. Brosinger a povedz nám, ktoré filozofické múdro ťa vedie životom.

Veľmi veľa múdrier (!) na výber, tak skúsím skôr múdro, ktoré by som naopak chcela, aby ma viedlo životom. Je to z knihy, ktorú práve čítam (práve = už vyše dvoch rokov):

“Be not angry that you cannot make others as you wish them to be, since

you cannot make yourself as you wish to be." – Thomas à Kempis, The Imitation of Christ

Chcela by si niečo odkázať dnešnej redakcii Karisu?

1. Píšte sami a to, čo chcete, ale editujte spolu a ostrými zbraňami.

2. Spravte z niekoho celebritu. A ak nie z niekoho iného, tak aspoň zo seba.

Spracovala Sára Fukasová, IV.B

**" Spravte z niekoho
celebritu.**

**A ak nie z niekoho
iného, tak aspoň
zo seba."**

Z MÚZEA MYŠLIENOK PANI MAKOVICKEJ

Milí Karisáci. Ak počítate dni (tak ako my), odkedy po chodbách GBAS-u prestala kráčať pani učiteľka Makovická, tieto riadky sú práve pre vás. Pre tých z vás, ktorí ste sa s ňou minuli - Pani Makovická na GBAS-e najskôr vyučovala slovenský jazyk a literatúru a neskôr aj druhácky predmet - umenie a kultúru. Ako učiteľka bola výnimočná najmä svojim férovým prístupom, ale taktiež znalosťami, ktorým sa nevyrovná ani národná knižnica v Martine :). Bola to učiteľka, ktorá si vždy u žiakov najskôr získala rešpekt, a neskôr aj srdcia.

Pani Makovickú sme oslovili, aby nám odporučila päť umeleckých diel, ktoré majú pre ňu vzácnu hodnotu, a ku ktorým sa viackrát počas života vracia. Tak vám želáme príjemné čítanie a zároveň ďakujeme pani Makovickej za ochotu a podnetný príspevok!

JÁN ZORIČÁK

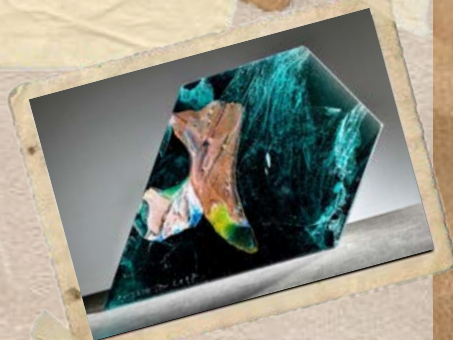
1944

slovenský umelecký sklár pôsobiaci
vo Francúzsku

Vždy ma fascinovala práca so sklom,
aké tvary, farby sa dajú z tohto ma-
teriálu vyčarovať.

Ján Zoričák je solitér, jeho osobitý
vesmírny svet ma prekvapil na
výstave v Turčianskych Tepliciach
v roku 2023 a nedávno skončila jeho
výstava na Bratislavskom hrade. Zo-
ričákova fascinujúca tvorba ponúka
rozlet fantázie, bohatú škálu farieb,
nezvyčajných tvarov, abstrakcie,
pracuje s novými technológiami.
Navyše do plastík vkladá drahé
kovy, počíta s ich fyzikálnymi ale-
bo chemickými reakciami. Je sveto-
vo uznávaným umelcom, zaradil sa
medzi priekopníkov a propagátorov
nového prístupu ku sklu ako samo-
statnému výtvarnému médiu. Je
zastúpený v najlepšíh svetových
galériách. Sám realizuje kompletný
proces.

Už vyše 50 rokov žije vo Francúz-
sku.

Film PAPIEROVÉ HLAVY
réžia Dušan Hanák
1996

Môj výber tohto filmu ovplyvnila predovšetkým jeho silná výpovedná hodnota, autenticnosť, aktuálnosť a, samozrejme, jedinečný režisérsky prístup jedného z našich najlepších filmárov (slovenská nová vlna vo filme).

Nejde pritom o tradičný dokumentárny film. Priniesol aj dovtedy nezverejnené materiály z ministerstva vnútra, z ktorých mohli ťažiť historici. Hoci film miestami mrazí, Hanák originálne prináša zároveň situácie a výpovede, ktoré vyvolávajú úsmev nad obmedzenosťou a tuposťou komunistického režimu. Dôležitou súčasťou tohto sugestívneho diela je aj hudobná koláž klasickej hudby a dobových skladieb a piesní. Kto nepozná našu históriu, mal by si tento film určite pozrieť.

V kinách sa premietal so sloganom - „O časoch, ktoré sa možno neskončili!“

Režisér Dušan Hanák o svojom filme povedal: „Myslím, že sme sa nedokázali vyrovnáť s našou nedávnou minulosťou. Papierové hlavy sú reflexiou o slobode a neslobode, o vzťahu občana a moci a o rôznych podobách porušovania ľudských práv v Československu v období rokov 1945 až 1989. Film je rámčovaný rovinou pouličného divadla, v závere sú tieto happeningové motívy rozšírené o súčasnú polohu výpovede o dnešnej dobe. Pôdorysom filmu sú kľúčové udalosti minulého režimu. Archívne materiály sú používané skratkovitým, paradoxným, niekedy azda aj humorným spôsobom.“

TOMÁŠ JANOVIC: Humor ho!
Albert Marenčin vydavateľstvo PT
Bratislava 2007

Táto kniha rozhovorov Jána Štrassera s Tomášom Janovicom (1937-2023) odhaľuje osobnosť básnika, humoristu, textára a aforistu. Janovic v nej hovorí o svojom detstve, študentských časoch, o svojej tvorbe, o roku 1968 a rokoch normalizácie, o dlhoročnom priateľstve napr. s Milanom Lasicom a Júliusom Satinským,

V dobrom aforizme jedno oko plače a druhé sa smeje.

V jeho krátkych textoch sa môžeme najst a často aj spoznať. Rozosmieva tým, že bez dlhých rečí vie povedať to podstatné. Pripomína veci, na ktoré by sme nemali nikdy zabudnúť.

Myšlienka by nikdy nemala byť taká veľká, aby sa nezmestila do hlavy.

Ako slovenčinárka som vždy obdivovala, ako vedel vynikajúco pracovať s našim jazykom, dokonale ho poznal, bol úžasný glosátor, a rovnako tak mám rada jeho skvelý humor, ktorý neútočí, neuráža, ale často pomáhal v tom, ako prežiť aj ťažké situácie.

Nuly vždy robia z ľudí čísla.

Okolo plnej misy rodia sa kompromisy.

Kedy vypredajú tých, ktorých si možno kúpiť.

Zacitujem z knižky aspoň 2 úryvky:

V roku 1953 zomreli Stalin aj Gottwald...Učiteľka vbehla do triedy s veľkým plačom do našej triedy a povedala: "Zomrel súdruh Stalin, musím ísť do zborovne, čo budete zatiaľ robiť?" Prihlásil som sa: „Mám tu Gogoľove poviedky, môžeme si čítať.“ Učiteľka si začala trhať vlasy: „Čítať Gogoľa? Smiať sa? Teraz? V tejto tragickkej chvíli?“ Tuším práve v tom okamihu sa prebudili moje protitabuistické gény. (s.26)

Definovať humor je ako pitvať žabu – zistíš presne, z čoho sa skladá, akurát že už nežije. Humor je uhol pohľadu. Blbšie to neviem povedať. (s.71)

A na záver ešte jeden aforizmus.

Lož a pravda sa stále pokúšajú o dvoj kariérové manželstvo.

A kto by si chcel ešte pridať, nech navštívi facebookovú stránku Tomáša Janovica.

pozvánka do divadla: SKD Martin

LARS VON TRIER: Prelomiť vlny

Keď som prvýkrát (1998) videla dnes už kultový film dánskeho režiséra Larsa von Triera, pamätám si, že mnou riadne otriasol. Naturalizmus, vášeň, láska bez hraníc, náboženský fundamentalizmus, sugestívnosť emócií... Fantastické výkony začínajúcej Emily Watson a Stellana Skarsgarda.

Preto som bola veľmi zvedavá na divadelnú adaptáciu tohto diela, ktoré SKD premiérovalo v marci tohto roku. V anotácii predstavenia sa uvádza: Všetko pre lásku. Byť obeťou, alebo sa obetovať? Dráma neponúka oddych a zábavu, ako často apelujú „milovníci divadla“ a teda hovoria: zabávajúte ma. Ja si myslím, že súčasné umenie pracuje s novými prostriedkami a treba byť otvorený. Ak niečomu neporozumieme hneď, nevádi. Dozvieme sa tak aj niečo o sebe, o svojom vnímaní. Práve preto odporúčam navštíviť toto predstavenie.

Na záver uvediem pieseň, ktorej hudba, ale aj silný text ma pred pár rokmi oslovili, a pretože nezaznieva často v médiách, je pre mňa stále príťažlivá. A myslím si, že ani nepotrebuje môj komentár.

Mekyho som počúvala už na strednej škole a potešilo ma, keď nás pred x rokmi navštívil aj na GBAS-e.

Meky Žbirka: Čistý svet
(text aj hudba od Mekyho)

K svojim 67. narodeninám dostal ako darček od syna Davida videoklip k tejto piesni, ktorú naspieval s nevidomou Ráchel Skleničkovou.

<https://www.youtube.com/watch?v=OQ1kwio9a90>

Ten kto má svoj čistý svet
nemusí sa báť
žlivých slov a podlých viet
nečaká ho pád

ten kto v lásku uveril
iným neškodí
neurobí s diablom deal
nemá dôvody

v tom je ten fór
mať ľudí rád
tak začni skôr
než príde skrat

počúť ten chór
znie zďaleka

všetci sme zbor
ujšť nie je kam

Je asi málo kníh
však čosi vieme z nich

Ten kto má svuj čistý svet
nemusí se báť
žlivých slov a podlých vět
nečeká ho pád

ten kto v lásku uvěřil
jiným neškodí
neudělá s ďáblem deal
nemá důvody

máš v srdci led
měj lidi rád
tak začni hned
než přijde zkrat

je slyšet chór
zas trochu blíž
všichni jsme sbor
kdy pochopíš

Je asi málo knih
však něco známe z nich

Z velkých slov
a krásných tém
stavíš ten svoj hrad
z nich sa ale nenajem
vidím priveľa väd

já ti říkám zkus to jen
a měj někoho rád

Beáta Makovická

EŠTE SOM NEBOL V KARISE

Karisáci!

V tomto vydaní si otázkovou čelovkou posvietim na jednu z piatackych celebrit – Alexeja Brestovanského. Mohli ste ho spozorovať na rôznych mimoškolských akciách, či v ŽSR. Po chodbách našej školy sa taktiež pohybuje pomerne často, avšak skutočnosť, že ste ho popri našich vysokých študentoch aj videli, je, žiaľ, nepravdepodobná :). Alexej si s každým rád vymení (ne)pár slov, ale ak ste ešte takú príležitosť nemali, tu je zopár otázok, vďaka ktorým ho môžete aspoň trochu spoznať. Tak poďme na to!

Tak, ako to už v tejto rubrike chodí, moja prvá otázka znie: Prečo si ešte nebol v Karise?!

Úprimne, na túto otázku odpovedať asi neviem. Možno to je tým, že som sa moc neangažoval do aktivít našej školy, čo je mi teraz ako piatakovi spätne veľmi ľúto.

Spomínaš si na svoj prvý deň na GBAS-e?

Prvý deň? Spomienok tam zopár bude. Jedna z nich by bola asi tá, že som prišiel neskoro, ako posledný do triedy, a tak som moc nevedel, čo sa deje, no našťastie som sa potom so staršími žiakmi po škole dal do reči a všetko dobre dopadlo, aj keď potom tých spomienok toľko nie je :).

Ako vyzerá tvoj ideálny deň v škole (podotýkam, že v škole)?

Ideálnym dňom v škole by bol asi ten, kedy by som skončil o pol 12-tej alebo skôr alebo teda 4. hodinou. Tak mám vždy voľno a cítim sa ako cez víkend. Čo sa hodín týka, to je asi úprimne jedno keďže ako piatak mám už to, čo ma baví, takže si vy počujem hocičo.

vždy funkčné perá, a ja ako verný perový požičiavač v nich mám vždy plnú dôveru. Ak by sa tak aj stalo, asi to tak malo byť a mal som dostať to, čo mi príde.

Koľko káv, či energetických nápojov zvyčajne potrebuješ, aby si prežil priemerný školský deň?

Kávu pijem väčšinou hneď ako sa zobudím, ale v škole priamo kávu kupujem iba výhradne keď mám na to financie (čo naozaj nie je často)

takže by som povedal, že nie vždy mi vyjde karta a nie vždy prežívam.

Keby si mal sám stráviť týždeň na GBAS-e, na ktorom poschodí by si si spravil základňu?

Isto by to bolo niekde vyššie z tak-tického hľadiska, asi by to bolo buď 3. alebo 5. poschodie. Na trojke kvôli úžasnej Zachar relax zóne alebo na päťke, lebo tam by sa nikomu nechcelo ísť, aj keď je pravda, že tam nie

Ako by si opísal GBAS troma emojijs?

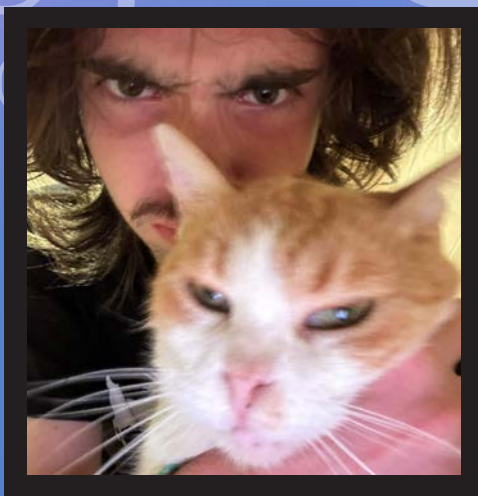
Fúha, no jedno z nich by bolo určite 😓, pretože je tu dosť akcií, či už s alebo bez absolventov na alebo mimo školskej pôdy. Určite by som zahrnul aj 😓, kvôli šoku z testov, ktoré z času na čas prídu ako veľká voda. Nakoniec asi 🤔, lebo tak som sa cítil prvé tri ročníky ako dochádzajúci jedinec.

Koľko percent tvojej tašky tvoria veci, ktoré tam nemajú byť?

No ja ako privátovec tašku bežne do školy nenosím, ale ak sa náhodou u mňa niečo také nájde, tak určite to bude aspoň cez 90%, keďže do školy nenosím ani papiere, ani perá, pretože mi stačí tablet. Pováčšine tam sú veci, o ktorých sám neviem, na čo ich tam mám, ako napríklad sada na šitie.

Keď sa ti pokazí pero počas písomky, pociťuješ paniku, alebo ti to vlastne padne vhod?

Vďaka Bohu, moji spolužiaci majú

sú záchody, tak to by sa moc neoplatilo.

A teraz sú na rade trochu vážnejšie otázky, veď predsali, tento rok maturuješ...

Aký pocit v tebe vzbudzuje predstava posledného „zvonenia“?

Toto mi ani nepripomínaj, úprimne nie som dostatočne pripravený na to, aby som sa znova začleňoval do nového kolektívu, pretože taký, aký máme tu, sa ťažko hľadá. Osobne som naozaj strašný na takéto rozlučovanie a odsúvam to až na ten posledný možný moment, čo pôjde.

Čo si sa o sebe za týchto päť rokov naučil?

Najdôležitejšia vec by bola asi tá, že sa brutálne rád rozprávam s ľuďmi, aj keď si to nechcem nikdy priznať.

Čo ty a život po GBAS-e – máš už jasnú predstavu? Ak áno, rozhodovalo srdce, či rozum?

V mojom prípade to isto bude srdce. Rád by som sa dostal nakoniec buď na réžiu alebo archeológiu, medzi ktorými je to súboj v podstate o tom, kde budem zarábať viac peňazí. Mimo týchto dvoch mi tam ostáva už iba právo alebo dobrovoľníctvo po svete v rôznych krajinách.

Čo by si rád odkázal budúcim piatakom (nám : () ?

Najdôležitejšie je podľa mňa zúčastňovať sa všetkých možných akcií alebo aktivít, kde len človek môže ísť, takisto tam spadá aj komunikácia s absolventmi, lebo tí sú fakt užasní a vždy majú čo povedať. Inak asi už len si užívať, všetko čo vám z GBAS-u ostáva a neskupovať hodiny.

Spracovala Sára Fukasová, IV.B

Krajina, ktorá vstala – a vstane znovu

V aktuálnej dobe konsolidácie, prievanu v peňaženke a svetom sa ťahajúcich reťazí zlých správ, je často ťažké vidieť svetlú stránku zajtrajškov. Aby sme však na mladom duchu úplne neupadli, rozhodli sme sa o motivačné slová požiadať odborníčku v tejto ekonomickej oblasti, pani učiteľku Pavláškovú, ktorá nám v jej článku ochotne poskytla zaujímavé fakty, ako aj iný a inšpiratívny uhol pohľadu na vec. Tak sa pohodlne usadte a nechajte sa pozdvihnúť slovami o krajine, ktorá sa už raz postavila a dokáže to znova.

V poslednej dobe sme zavalení obrovským množstvom negatívnych, až apokalyptických správ o našej ekonomike, o tom, kde všade sa nedarí, a v ktorých rebríčkoch dosahujeme posledné priečky. Novinári akoby sa predháňali, kto dá viac...Na jednej strane je dobre, že si robia svoju prácu, lebo tým upozorňujú na problémy krajiny, či kontrolujú ľudí spravujúcich náš štát, na druhej strane však v ľudoch vyvolávajú pocit beznádeje a depresie. Pravdou je, že naša ekonomika nezažíva práve najlepšie obdobie, to je objektívny fakt, ale zase, máme čo jesť, nebojujeme o svoj život a ani nemusíme utekať pred vojnou ako naši susedia. Veci nikdy nie sú čierne ani biele a veľmi záleží na tom, z akej perspektívy sa na ne chceme pozeráť.

Slovensko mám rada, pretože je to môj domov. Tu som vyrástla, tu žijú moji najbližší a tu cítim, že skutočne patrí. Preto, ak si môžem vybrať, budem si moju krajinu skôr zastávať a brániť.

Keď sa pozrieme na vývoj našej ekonomiky počas posledných 30-35 rokov, teda od zmeny politického režimu, naša ekonomika viac-menej neustále rastie. Niekedy rýchlejšie, inokedy pomalšie. Za mnohé veci v nej si môžeme sami – správne či nesprávne rozhodnutia, horšie či lepšie zákony, nápady, postupy. Avšak za mnohé veci jednoducho vinu nenesieme. Sme malá krajina, ktorá nie je ostrov sám o sebe, a tak sa ve-

zieme na vlnu európskej, či svetovej ekonomiky, ktorá nás prosto niekam unáša.

Od zmeny režimu sa za tých 30 rokov v našej krajine udiało veľa zmien – stali sme sa súčasťou Európskej únie, kde môžeme voľne pracovať a študovať. Naša krajina sa za ten čas veľmi posunula, opeknela, služby sa výrazne zlepšili. Človek sa nemusí báť zobrať zahraničnú návštevu na výlet. Zahraniční turisti sú celkovo veľmi prekvapení z nášho prírodného bohatstva, hlavne z tej rôznorodosti. Neuveriteľne sa u nás zmenila kvalita reštaurácií. Ceny sú síce tiež veľakrát na svetovej úrovni, ale človek má možnosť si vybrať.

Čo sa týka priemerného príjmu, dostali sme sa z kategórie nízkopríjmovej do vysokopríjmovej krajiny. Priemerná slovenská rodina už nemusí šetriť pol roka na letnú dovolenku pri mori. Ľudia bežne cestujú do Ázie, či Ameriky, skrátka po celom svete, čo ešte za mojich študentských čias nebolo absolútne finančne dostupné. Možno je to aj preto, že každý, kto chce, môže pracovať, brigádovať. Nezamestnanosť je momentálne na historickom minime. Toto sa tiež berie ako samozrejmosť, no ja si pamätám dlhé rady, v ktorých sme stáli pred študentským servisom (ktorý dohádzoval brigády), čakajúc aj dve hodiny, dúfajúc, že sa nám nejaká robota na víkend ujde. Tí šťastnejší zohnali prácu cez deň, tí menej šťastní, tým ostávali nočné smeny v pekárni. Nezamestnanosť v tých časoch (okolo

r. 2000) sa pohybovala okolo 20 %. Naša ekonomika sa vtedy ešte len rozbiehala, predsaden od zmeny režimu bolo stále dosť krátko. Znamenalo to napríklad aj to, že keď človek niečo na tej brigáde zarobil – za deň okolo 200-300 Sk, nebolo veľmi čo kúpiť, až tak si z čoho vyberať. A teraz myslím na také tie typické veci ako oblečenie, či topánky. Pár obchodov ponúkalo značkový tovar ako Nike, Adidas, ale také priemerné značkové tenisky stáli viac ako 3 000 Sk, pričom priemerný plat dosahoval 11 500 Sk. Druhou možnosťou bol nákup na miestnej tržnici – tam ste dostali „Adidas“ tenisky, aj so 4 pásikmi, len za 500 Sk. Naša generácia vtedy vymyslela porekadlo: Viac pásikov – viac Adidas.

Do zahraničia sme preto chodievali cez prázdniny hlavne za prácou (o štúdiu v zahraničí sme mohli len snívať). V krajinách západnej Európy sa vtedy dalo zarobiť veľmi slušne, lebo ten rozdiel medzi našimi a zahraničnými platmi bol obrovský. A to nás, študentov, platili ďaleko pod úroveň minimálnej mzdy v danom štáte, no aj tak sme im boli vďační. Som rada, že tieto časy sú preč...

Ďalšie pozitívum našej krajiny vidím v tom, ako sa dokázala pozviechať z mafiánskych praktík v 90-tych rokoch. Mafiáni si vtedy medzi sebou vybavovali účty, vraždy boli na dennom poriadku. Blízko môjho gym-

názia, kde som v tom čase chodila, vybuchla bomba s človekom v aute. Bolo to v čase obeda a zhodou okolností šiel po ulici môj spolužiak, ktorý ho z horiaceho auta vyťahoval. Ten človek to aj tak bohužiaľ neprežil. A podobných prípadov bolo len v Žiline niekoľko. Madelaine Albright, americká ministerka zahraničných vecí, nás dokonca označila za „čier- nu dieru Európy“...

Z tohto marazmu sme sa dostali v roku 1998, keď sa naša krajina dokázala doslova zmobilizovať a vzoprieť a voľby vyhrali konečne normálne strany. Krajinu našartovali novými reformami a okolo roku 2000 začala ekonomika prudko rásť. V roku 2004 sme dostali označenie „tatranského tigra“. Svetová banka vyhlásila Slovensko za najreformnejšiu krajinu na svete v zlepšovaní kvality investičného prostredia. A to sa udialo v priebehu 6 rokov!

Tým chcem povedať, že nádej je vždy a obrat môže nastať v priebehu pár rokov. Preto sa nesmieme vzdávať a lámať tu nad Slovenskom palicu. Všetko závisí od uhla pohľadu. Ja viem, čo táto krajina všetko dokázala, a viem, že to dokáže znovu...

Mgr. Daniela Pavlásková

Soooo....

DUCH GBAS-U

is not a

MYTH?!

The first graders have yet to be enlightened about how much the school walls embrace, how much power the relationships we create at GBAS wield, about the connective nature of the Duch GBAS-u. One only begins to notice it as they go through their days, seeing their best friends or favourite teachers, having fun chit-chats. Day by day, the urge to go and meet those same people grows immeasurably, compelling fellow GBAS-áci to seek each other out even outside of school. So what is this so called "Duch GBAS-u," this entity that gets mentioned whenever our fates intertwine and something magical happens? And what role does it play in our lives?

The Duch GBAS-u is not a tangible thing - not the parties we go to, the drinks we share, nor the gifts we exchange - no, it's the time we spend together. It's an invisible force, keeping us bound, making us create new memories. Who helps you in your toughest battles? Who is always there for you when you need it? Who shares your laughter, your sorrow, your wins and wounds?

It's our fellow GBAS-áci. They are all a part of this wonderful ecosystem we've built up over the years, creating ever-lasting friendships that can endure any hardship. They are the ones who help you prosper, who hold you up, who keep you going. Some of them inspire great ideas in you, others share their world views, but in the end, they all make a better person out of you.

In conclusion, the Duch GBAS-u is the most basic human instinct - love. It's the trust we bestow upon each other, the compassion we all crave, the meaning of life. Duch GBAS-u never really left us, it's only up to us to find it within ourselves and use it to its fullest extent. Go and tell your friends how much you love them, spend time with them and enjoy yourselves as much as you can. Go up to that cool person you've been meaning to chat up for a while and engage the Duch GBAS-u within you! Help one another, talk about the boring and the mundane, and take people as they are.

Emma Síkela, III.C
Sofia Ivanová, III.C

CHASING SNOW

a search for Christmas

I haven't truly felt the Christmas spirit in a long while. Everything appears just as glamorous. The lights on the tree in our living room are flickering in the same rhythm, but somehow they're lacking the touch of elegantly dressed hope. The whole house still smells like gingerbread and cinnamon. The fireplace still burns the same endless warm flame. Sometimes it still snows, but winters have lost their bite—dulled by the indiscriminate claws of climate change. The point is, the conditions for bring jolly still remain, and yet a concerning number of people find themselves feeling just as miserable on Christmas as on any other long and monotonous day.

The human mind is curious. And so we ask and search. We try and fail to find the flaw in the system which caused us to stop comprehending the message of Christmas movies and carols deep in our soul as we used to, back in the days when everything was colourful and simple. And there's a thousand different factors we could blame for the melting of snowflakes which used to carry a

sound of holly harmony. First thing that comes to mind is the commercialising of Christmas. Every minor thing loses its essence once it becomes ordinary. There's no appeal in Christmas decorations when they emerge in the stores mid-October, even though you've barely come to terms with the leaves falling. The thing that used to truly bump my blood with jingle-bell spirit was this one Kofola commercial which I'm hopeful all of Slovaks know. "Nie, nie, ja nemusím, ja už ho vidím!" Safe to say that one sentence was enough to bring back a core memory, right? But even that seems ominously rushed lately and by the time Christmas actually comes around the corner it's been shoved down your throat so many times that you begin to hope the wild boar catches them.

The vast majority of people are constantly in a rush, chasing down their own tails through the shopping centres trying to buy the perfectly curated present for everyone. Families are baking every sweet found in the family recipes book and moms are scraping the windows as if there's no tomorrow, because if they don't,

NOWFLAKES

christmas magic

“Ježiško” won’t come. So no wonder the Christmas spirit would rather take a little detour. Because even if it knocked on our front door, we’d probably be too busy with fleeting tasks to let it in.

We could blame the decline of spirit in our hearts on the low wages, on the recession of Christianity, on the ongoing world crisis and long rows in the markets. On the melancholic feeling which haunts our thoughts when we watch the news or on the large, calloused hands of consumerism, which subconsciously force us to buy another expensive Christmas ornament to add to the dusty collection of another 15 we store in the cupboard. But aren’t those things the real essence that lies behind the Christmas story? To answer that, we need to look at where Christmas actually came from. Isn’t the hope for a better tomorrow the real reason why these holidays were even created?

Christmas has been here for centuries. Changing forms and shapes throughout the book of time. Firstly aligned with the Roman celebration of Saturnalia honoring the god of agriculture, Saturn, or also known as Yule in Northern Europe. Even back then people would gather around lighting candles or fires, feasting

with their loved ones and decorating with evergreens.

During the 17th century Christmas went through a bit of a turbulent time, being banned in both America and England due to apparently being “too indulgent and lacking biblical support”. But the celebration eventually got back on its feet. It took many alterations to create the Christmas we know today. Germany stepping in with the tradition of Christmas trees, or Charles Dickens’s A Christmas Carol reinforcing the importance of family, charity, and goodwill which is associated with these holidays to this day.

The point is, that there was never a magical presence which would grant all our wishes and make the magic happen. It was always the people who made Christmas feel like a white fairy tale. It was our own yearning for peace, hope, company and warm embrace which created the concept in the first place. Our own decision to interpret the glistening snowflake on our nose as a mystical sign.

So we could either sit around and search the map to red cross the place where the Christmas spirit is hiding and try to track it by its paper trail—or we could simply make the decision to feel magical again. And instead of chasing down the metaphysical, we could look for our inner child which believed that miracles were a daily occurrence within ourselves. Look for it in the sole scent of oranges, in the cozy embrace of our moms, in the ongoing jokes our dads sprinkle over the Christmas table, in the familiar sound of Mariah Carey singing that first “ah” of the year, or in the trivial moment in Cosy Dens when Miša manages to break the unbreakable glass. Because we are (almost) adults now, which means there’s no one else who will make the magic for us – we need to make it for ourselves.

Vanesa Šuleková, IV.A

THE IMPORTANCE OF PROGRESS AND INNOVATION

Everybody knows knowledge is power. Even so, living in a world where information is so accessible might be overwhelming at times. Keeping up with the recent news feels like a chore rather than something you would want to do. You can find news everywhere, all the time. The difficult part is stumbling across news which focus on progress and aspiration. This article presents news which are not strenuous and offer a more positive outlook. In addition, you can catch up with interesting facts from history, which you might not be familiar with.

VAGINAL SPECULUM

Over the years, women have not been getting enough attention in medicine. A case of this would be the cold, rigid and metallic device called the vaginal speculum, used to examine the cervix and the vagina. The “modern” design was invented back in 1870, and is still used today. This tool gives the impression of a medieval torture device, rather than a medical instrument. Fortunately, Tamara Hoveling and Ariadna Izcarra Gual, two engineers from the Netherlands, have reimagined this device to prioritize the patient’s comfort. The result was a prototype called the Lilium, named after the lily flower. It is made of soft plastic and has an

applicator. To fund the next phase, they launched a crowdfunding campaign. Within just two days, the campaign raised 100,000 euros. Having gained unforeseen attention, this project proves that this area of medicine urgently needs progress and innovation.

MIN YOONGI TREATMENT CENTER FOR AUTISM

Autism is a lifelong neurodivergent disability which challenges social skills, repetitive behaviors, and nonverbal communication. There is no definitive cure which would fit all cases, and although its understanding has significantly im-

proved, it is still not fully understood. The Severance Hospital in Seoul has opened the Min Yoongi Center, named after the BTS member Suga, following his donation of 5 billion won (roughly 3 million euros). Following his lead, a wave of donations poured in, supposedly by his fans. The center is equipped with art therapy rooms, including sound-proofed music and social skills group

spaces. It also introduces MIND (Music, Interaction, Network, Diversity), a group therapy program that Suga co-developed with Professor Chun by integrating music into treatment. This gesture helps to combat the stigma against autism and introduces new methods and care which could revolutionize the treatment of this condition.

MARGARET HAMILTON

Everybody knows about the NASA Apollo program. What people usually do not know is that the computer scientist behind the development software for this expedition was a woman named Margaret Hamilton. Hamilton was the first programmer hired for the Apollo project and the first female programmer in the project. She invented the term "software engineering". She was responsible for the team writing and testing all on-board in-flight software for the Apollo spacecraft's Command and Lunar

Module. Another part of her team designed and developed the error detection and recovery software. In my opinion, women in science are often overlooked and underappreciated. It is essential to recognize these women as the pioneers in male-dominated fields.

FOOD SACK FASHION

During the Great Depression, which followed the infamous market crash of 1929, most women could not afford to buy the newest fashions. Forced to recycle what they had, they creatively used the rough fabric sacks from flour to make rags and towels. Eventually, goods were packaged in lighter, softer cotton, which could be used for undergarments, curtains and bed sheets. This recycling, however, could risk giving away the financial status of a family.

By 1940, these companies noticed this increasing trend and made it easier to recycle these sacks creatively. This was helpful for the

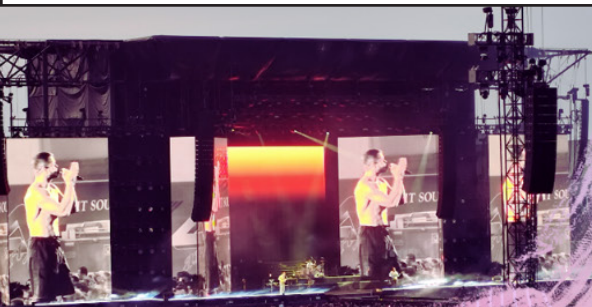
North American women and was a genius marketing strategy. For example, feed sacks were made out of garment quality cotton and available in different pastel shades. Other companies manufactured sacks that were printed with cute patterns, or stamped their logos onto the sacks using easily removable ink and instructions on how to soak the logo off. Some companies even printed little patterns on their sacks, for things like doll clothes. As time progressed, this wide utilization of feed sacks was no longer considered an embarrassing mark of poverty, but a sign of resourcefulness during a time of hardship.

These news focus on progress and innovation, which we should generally strive to pursue, and provide encouragement to do so.

Shani Gerhátová, IV.B

Epíte 7

Mgr. Katarína Brveníková:

Hudba skupiny Imagine Dragons ma sprevádza už dlho a vždy vo mne dokáže vyvolať rôzne nálady – od úplného pokoja až po poriadnu dávku energie. Ich posledný album LOOM je tiež toho dôkazom, pretože je tu všetko – pokoj, hnev, radosť. Jedna z najobľúbenejších skladieb z albumu je TAKE ME TO THE BEACH – má schopnosť preniesť ma aspoň na chvíľu niekam ďaleko, kde je pokoj, slnko, žiadne povinnosti. Je to taký môj únik z reality.

Druhou veľmi obľúbenou je Whatever It Takes. Jedna z piesní na mojom workout playliste. Je to pre mňa nesmierne motivačná pieseň, ktorá mi vždy pripomenie, že keď niečo naozaj chcem, musím za tým ísť (bez ohľadu na prekážky).

Lizzo – GOOD AS HELL – táto skladba je čistý optimizmus a energia v hudobnej forme. Je to pieseň, ktorú počúvam vo fitku, v aute, pri upratovaní. Vždy mi zlepši náladu, pripomenie, že sa treba usmiať a cítiť sa jednoducho good as hell! :)

Mgr. Daniela Mičáňová:

Ak si mám vybrať tri konkrétne piesne, ktoré sú mojou srdcovkou, rovno priznávam, že to nie je možné! Vzt'ah k hudbe tvorí neodmysliteľnú súčasť môjho života a už sa od detstva sa mi spája s magickým púšťaním platní a neustáleho pretáčania kaziet rodičov od Bee Gees, Al Bano a Rominy Power, Saragossy Band ale aj od slovenských známych skupín Modus, Elán, Team, Prúdy... Neskôr kazety a platne vystriedalo rádio Rock FM, kde som doma so sestrami s nadšením počúvala hitparády svetových a slovenských interpretov zablikajúci svetielok zariadenia, ktoré pripomínalo malú domácu diskotéku.

V súčasnosti som opäť zatúžila po chrapčiacom nedokonalom zvuku gramofónových platní a priebežne si dopĺňam ich zbierku pomocou bazárov. Či je to nostalgia, neviem, ale s určitosťou viem povedať, že stále nanovo obdivujem majstrovstvo slovenských textárov, najmä ich zmysel pre rytmus spojený s naoko jednoduchým prvoplánovým textom, v ktorom však

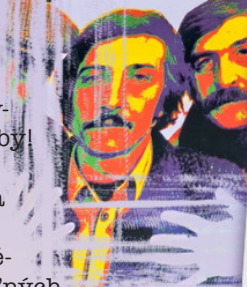
CH SLOVENČINÁROV -

TÓNY

postupne objavujem neuveriteľnú, predtým nepoznanú hĺbku s bonusom nezameniteľných metafor. A to všetko navyše dokonale ladí s rytmom hudby!

Obdivujem jubilujúceho Kamila Peteraja s jeho Ateliérom duše, Atlantídou, Poctou Majakovskému, Vyznaním či Baladou o poľných vtáčkoch; drsného ale zároveň paradoxne jemného Jozefa Urbana a jeho Plač víťazov, muzikálovú hudbu z Fontány pre Zuzanu, texty piesní Možno sa ti zdá, či Vráť trochu lásky medzi nás; Borisa Filana, s ktorým Nevieť som byť sám, keď som so Smrtkou na Pražskom orloji a s Kráľovnou bielych tenisiek. Uist'uje, že Nie sme zlí a pri Veľkom sne mora je možné aj to, že Mám, kým nemám. Túto pestrú paletu tém nespochybne dopĺňajú nezameniteľní intelektuáli a humoristi Milan Lasica a Július Satinský salbumom Bolo nás jedenásť. Skladby Do batôžka, V jedálnom vozni a V našej obci patria dodnes k ťažko napodobiteľným.

Okrem spomínaných bonusov počúvania slovenskej hudby je určite zaujímavé pohrávať sa s textami slovenskej populárnej hudby a z ich názvov skladat' nové originálne príbehy. Škoda len, že čoraz viac najmä mladých ľudí konštatuje, aká je slovenská hudba nezaujímavá. Skúsenosť ma však čoraz častejšie presviedča o tom, že je žalostne nepoznaná!

Mgr. Karol Horníček:

Heroes – David Bowie

Pre niekoho by sa otázka o najobľúbenejšej skladbe rovnala otázke o najobľúbenejšom diet'ati, no ja si dovoľím tvrdiť, že „Hrdinovia“ od Davida Bowieho by boli mojou odpoveďou. Do dnešného dňa neviem, prečo existujú 2 verzie tejto kultovej piesne, ale zimomriavky mám zaručené, kedykoľvek si spomeniem na scénu z filmu Ten, kto sedí v kúte s Emmou Watson. Hollywoodske kliše? Možno, ale stále dokonalé.

Creep – Radiohead

Zbožňujem rockovú hudbu, a nie som najväčším fanúšikom tzv. pomalých balád. Pesničke Creep sa tým najlepším spôsobom podarilo spojiť obe horeuvedené. Neskutočne chytľavé slová, dynamika piesne a celková atmosféra mi dokážu zlepšiť akýkoľvek nepriemný deň.

Rhiannon – Fleetwood Mac

Skupina Fleetwood Mac si prešla rôznymi etapami vývoja. Menili sa členovia, skúšali sa žánre, experimentovalo sa s počtom muzikantov v nahrávke. Čo sa však nikdy nezmenilo, bola kvalita hudby. Rumors je pravdepodobne ich najúspešnejším albumom a mnohé skladby sa stali nesmrteľnými.

Verím, že aj medzi Gbasákmi by sa našiel nejaký ten fanúšik.

Mgr. Martina Očková:

Milí Gbasáci, čitatelia Karisu!

Nepatrím k typom ľudí, ktorí majú presne vyhranený hudobný vkus. Počúvam hudbu, ako sa povie – z každého rožka troška. Všetko závisí od momentálnej nálady, istej životnej etapy, práve prebiehajúceho zmýšľania či daného okamihu.

Moja generácia v ranom období puberty podliehala zvláštnemu trendu výberu, viac – menej zdvoch možností, t.j. buď si fanúšikom metalovej hudby, alebo sa prikláňaš k

čiernemu odevu a štýlu skupiny Depeche Mode (práve k nim som sa hlásila i ja).

Neskôr som podľahla masovému ošiaľu britských skupín a stala som sa fanúšikom pop rockových speváckych skupín – Spice Girls, no najmä Take That (dokonca idnes si po rozpade danej chlapčenskej skupiny rada vypočujem piesne od jednotlivých interpretov, napr. od Garyho Barlowa – Forever Love či Robbieho Williamsa – Angels, Let me entertain you, Feel...).

Ak sa má hudba nejakej skupiny či interpreta stať pre mňa obľúbenou z rôznych dôvodov, musí byť rytmická, mať v sebe posolstvo, či vniesť do môjho vnútra určitú energiu, niekedy i rebelantstva.

A práve uvedené pocity vo mne vyvolávajú nestarnúce slovenské rockové kapely môjho života, ku ktorým nepochybne patrí skupina Team (piesne Severanka, Držím ti miesto...), legendárny Elán a ich nezabudnuteľný hit Stužková či Bosorka (všetky piesne J), český diskotekový mág Michal David, rovnako i sólo interpreti ako Miro Žbirka (jeho piesne v rámci pop poézie z hodín slovenského jazyka v 4.ročníku – Len s ňou, Jesenná láska, 22 dní – hlavne do konca školského roka J a iné), Marika Gombitová a iné legendy slovenskej pop music.

Taktiež skupina Queen, český KABÁT či u nás doma vrchol blaha rockové kapely The Rolling Stones a U2. Niekedy stačí mužský vplyv a vkus sa zmení v priebehu sekundy J.

Rock, pop, jazz, hudobní skladatelia klasickej hudby a s rôznymi štýlmi spojené i koncerty. To som ja.

Často ma pri výbere hudobného štýlu či žánru inšpiruje aj filmová hudba – legendárne filmy Trainspotting (bola som na ňom v kine počas výmenného pobytu v Anglicku), Pulp Fiction či film A star is born, v ktorom si zahrála americká speváčka Lady Gaga. Práve spomínaná interpretka, hoci jej piesne som mala napočúvané ešte pred uvedením daného filmu do kín, sa v poslednej dobe stala mojou výraznou favoritkou. Páči sa mi rôznorodosť jej štýlu (rock, pop, jazz, dance, funk), rovnako i duety s vynikajúcimi speváčkami – so Celine Dion (pieseň My Prayer) či s Adele (pieseň I Am Strong). Piesne o hlbokjej vášni, vytrvalosti či o strate, no hlavne o láske, ktorej nikdy nie je dost'.

Ospravedlňujem sa za rozpísanie a menšiu slohohovú prácu, ale pokiaľ učiteľ slovenského jazyka a literatúry nemá predpísaný rozsah počtu slov, neexistuje pre neho normostrana. :-)

PLAY ▶

REC 00:00

VYLEJ SRDCE, ZAPÁL OHEŇ

Nikdy som si nerobila plány do budúcnosti. Už od malička som nerobila žiadne veľké ciele alebo sny, pretože som bola presvedčená, že ich neuvidím stať sa realitou. Rozhodla som sa, že ak moje sny neuvidím naplnené, tak načo sa vôbec zaoberať snívaním. A tak som prestala snívajť o tom, kým by som chcela byť, alebo čo by som chcela robiť. Sústredila som sa len na veci dejúce sa v prítomnosti a začínala som strácať vidieť zmysel v snažení sa dosiahnuť niečo viac, ako len pominuteľný pocit spokojnosti a zadost'učinenia okoliu.

Nasledovné roky som prežívala v začarovanom kolobehu závisťi mojím spolužiakom, že slobodne túžila a snívajú, a potláčaním vlastného pocitu viny z toho, že som prestala vidieť zmysel v motivácii a stratila vôľu snívajť. No potom, keď som dospela k veku, ktorý som neočakávala, že by som dosiahla, som zistila, že vôbec netuším, kto som, a keďže som si nedovolila plánovať alebo snívajť o budúcnosti, tak som si uvedomila, že moje obzory sú úplne prázdne, čo ma neskutočne desilo. Zaostala som. Kým som sa utápala v sebaľútosti na jednom mieste, svet ma opustil a hýbal sa bezo mňa čoraz rýchlejšie. Premýšľala som, či v tomto bode má vôbec zmysel pokúšať sa svet a spolužiakov dohnat'. Vzdať sa a poddať sa prúdu, mi vtedy prišlo veľmi lákavé, no uvedomila som si, že som väčšinu života strávila len schovávaním sa pred svojimi problémami a uzatváraním sa do seba. Rozhodla som sa, že sa prestanem schovávať a po prvý krát v živote sa postavím sama sebe a odvážim sa dúfať.

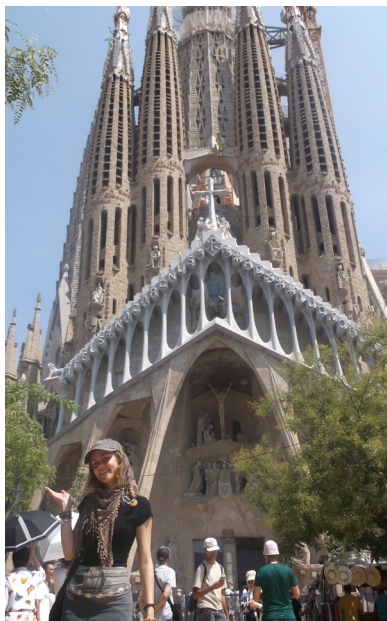
Prišla som na strednú školu. Všetci rovesníci, ktorých som stretla, už mali vybrané kariéry a ciele, čo by chceli v živote dosiahnuť a ja som si opäť uvedomila, ako veľmi pozadu v živote som. Začala som pochybovať o svojej voľbe postaviť sa samej sebe, no podrobiť sa prúdu, alebo skĺznuť do starých koľají uzatvárania sa, sa mi zdalo v tej chvíli neskutočne lákavé, komfortné. Osamelosť a prázdnota ma ako starí spoločníci volali s otvorenou náručou. Vtedy som si sľúbila, že sa nepodrobím a ešte posledný krát za seba ešte zabojujem, i keď svojím protivníkom budem ja. A tak som rozhodla začať spoznávať samú seba a cestou som spoznala ľudí, čo mali kalendáre rovnako prázdne ako ja a postupom času sme začali plniť svoj čas snívaním o spoločnej budúcnosti a plánovaním vlastných ciest a cieľov. Navzájom sme sa stali druhým oporou v časoch beznádeje a partnermi v tanci s našim podvedomím. A i keď vôľu snívajť musíme stále nájsť každý sám, tak s podporou je to omnoho ľahšie.

Od tých mojich čias schovávaní sa už prešlo pár rokov a občas sa sice stále nájdem, že opäť pochybujem o tom, či sa moje plány majú šancu naplniť, navždy budem vďačná, že napriek tomu, ako mizerne sa cítim a ako veľmi sa zdá moja budúcnosť nedozerná, som obklopená ľuďmi, ktorí mi nedovolia vyprázdniť si kalendár a prestať snívajť.

Anonym

JEDNOU NOHOU NA GBAS-e, DRUHOU V 3D ATLASE

Kde bolo, tam bolo, rozhodli sa June a Adka ísť na vandrovku do teplých krajín. Vydajte sa s nami na dobrodružstvo po juhoeurópskych končinách.

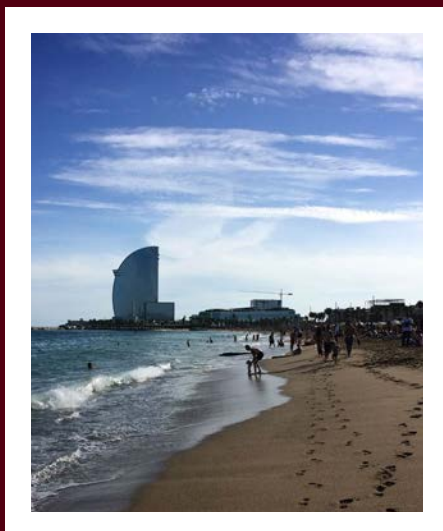
BARCELONA

Náš výlet sa začal v jedno horúce popoludnie v španielskom veľkomeste Barcelona. Po prilete nás náhle prefackala horúca klíma, vysoké ceny a zápach ulíc, no my sa nedali, a s frflaním sme sa doplazili na náš hostel. Tu však naša láska k Barcelone zakvitla, keď nás vrelo privítali milí a ochotní pracovníci. OneFam hostel určite odporúčame, ak raz zavítate do tohto mesta. Ponúka rôzne zaujímavé aktivity počas celého dňa aj noci, kde máte priestor spoznať nových ľudí. Tejto príležitosti sme sa hneď chopili a vyrazili sme so skupinkou spolubývajúcich na nočné dobrodružstvo. Po ceste domov sme spolu s novými kamarátmi otestovali verejné Barcelonské bicykle a rovno sa dohodli na plánoch na ďalší deň navštíviť pláž.

Nasledujúci deň sme vstali v skorú jedenástu hodinu a vybrali sa na prechádzku po meste, nech ako správni turisti pokukáme všetko, čo je treba. Keď už sme v tom školskom časopise, prinášame vám aj aké-také vedomosti. Vedeli ste, že rozloha Barcelony je 101 km², čo znamená, že je sotva veľkosti Zlínu? Takže náš 30 eurový metropass sme naozaj nevyužili. Vyskúšali sme aj národný nápoj sangria, ktorý je podobný nášmu punču. Obsahuje víno, ovocie a veľké množstvo cukru, a aj keď je lahodný, v horúčavach nie je veľmi osviežujúci. A tak sme sa poriadne ochladili, až keď sme zakončili svoj poznávací výlet po meste v stredozemnom mori.

Tretí a posledný celý deň v Barcelone sme strávili objavovaním štvrte Gràcia s našou novou kamarátkou Vanessou z Kalifornie. V tejto štvrti sa anuálne koná festival La Fiesta de Gràcia. Koncept festivalu spočíva v tom, že obyvatelia štvrte vyzdobia ulice a súťažia o to, ktorá je najlepšia. A tak sme boli celé poobedie

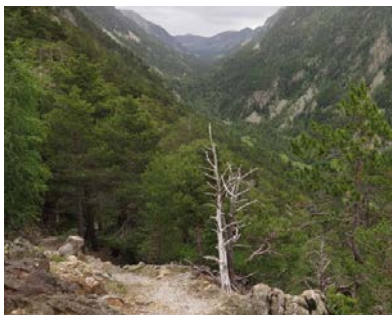
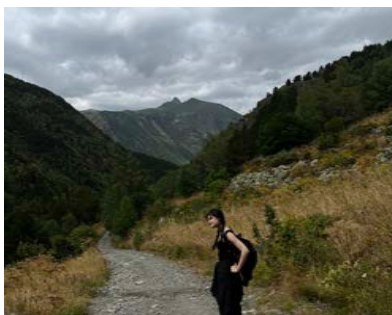

obklopené farebnými dekoráciami a španielskou hudbou. June dokonca vyzval do tanca peruánsky mládenec so slovami: "Have you ever danced salsa with a latino man?" a poriadne ju vykrútil. Poslednú noc sme poriadne oslávili Vanessine narodeniny a tým ukončili náš Barcelonsky pobyt. ANDORRA

Na ďalší deň sa vydávame do štátu vysoko v horách menom Andorra, ktorý je taký maličký, že sa počtom obyvateľov vyrovnáva Žiline. Do tejto krajiny sme sa vybrali so zámerom spoznať pyrenejskú prírodu, a veru, neboli sme sklamané. Chladné podnebie a čerstvý vzduch nám po Barcelonskom smrade a horúčavách dobre padli. Po prvej noci kvalitného spánku na našom výlete sme sa vybrali turistikovať. Nebolo to ale také ľahké, lebo andorrskú dopravu vám neukáže ani na Google Maps. Viezli sme sa teda cez pol Andorry v dodávke za 20 centov, ktorá nás nakoniec vyhodila na úplne inom mieste, ako sme chceli. Ale ukázalo sa, že sme sa ocitli v UNESCO rezervácii na úpätí krásnych hôr. Naša vychádzka nás dovedla až k malej chatke, kde, na naše sklamanie, nepodávali kofolu ani vývar (naše slovenské srdce plakalo). Namiesto toho sme sa ponúkli čajom a nektarínkami väčšími ako naša päšť a kochali sme sa majestátnymi vrcholmi okolo nás. Cestou späť, ktorá nás opäť stála 20 centov, nás vodič obdaril lízatkami, ktoré sme si dali na obed, keďže všetky reštaurácie boli nešťastnou náhodou zatvorené vždy, keď sme ich potrebovali. Okrem prírody je pohostinnosť a milosť miestnych hlavnou vecou, ktorú

by sme na Andorre vyzdvihli. Naopak na kvalitu hotela nemáme pekného slova, keďže v ten večer našu izbu vytopilo. Z Andorry sme teda na ďalší deň odchádzali síce vytopené a čoraz viac choré, ale spokojné.
TOULOUSE

Chýry o páľavách južného Francúzska nás obišli, keďže sme do Toulouse zavítali v najupršanější a najchladnejší týždeň, aký Francúzsko v to leto zažilo. No napriek tomu nás toto krásne študentské mestočko (120 000 študentov) ihneď chytilo za srdiečko. Celé mesto sme prekutrali podobne ako ich domáce potkany, ktorých sme počas nášho pobytu stretávali na každom rohu. Aďka sa cez internet zoznámila s dvoma Poľkami, ktoré čistou náhodou boli v Toulouse v rovnakom čase ako my, a tak sme sa jeden deň dohodli na babskom večere. Uvarili sme si cestoviny, klebetili sme, a ne-

skôr sme sa vybrali otestovať miesta tancovačky. Posledný deň nás nebesá obdarili slnečnými lúčmi, a tak sme dostali možnosť vidieť mesto z vtáčieho pohľadu. Nasadli sme teda na lanovku, najdlhšiu v celej Európe, ktorá v Toulouse slúži ako mestská verejná doprava. June sa kochala krásnou panorámou, zatiaľ čo Aďka si dala šlofika. Slnko sme naplno využili aj návštevou japonskej záhrady, príjemným posedením pri rieke Garonne a deň sme zavŕšili poctivou francúzskou bagetou.

Poslednú noc sme strávili na letisku, čo bolo síce finančne výhodné, ale naše chrbty sa nám za to moc nepoďakovali. Čerešničkou na torte na záver výletu bolo, keď sme prespali boarding a po celom letisku hulákali, aby sa Kráľová a Hellebrandtová ihneď dostavili na miesto odletu. Lietadlo nám, našťastie, neuletelo, a domov sme sa dostavili živé a choré, so spomienkami na celý život :)

Adriána Kráľová, V. A,
Mária Hellebrandtová, V. C

ŠULFUK

Váš obľúbený ŠULFUK je späť, tentokrát však v zimnej edícii!

Tak šup pod deku, čaj do ruky, a pustite sa do odpovedania nasledujúcich otázok:

1. Ktoré slovo sa ti v mysli vybaví, keď sa spomenú Vianoce?
A - relax
B - chaos
C - nadšenie
D - pokoj
2. Ktorá vôňa ti pripomína Vianoce?
A - ihličie
B - pomaranč
C - škoric
D - kadidlo a mirha
3. Ktorá veta ti najviac dokáže ubrať na vianočnej nálade?
A - „Nie, nebudeme pozerat' Pelíšky, videli sme ich už stokrát.“
B - „Choď ešte raz poutierať prach z dverí!“
C - „Poď sem, dám ti na čelo medový krížik.“
D - „Vstávaj, ide sa na polnočnú!“
4. Vyber si jednu z nasledujúcich aktivít, ktorá v tebe vzbudzuje najväčšiu nostalgiu:
A - otváranie okienok na adventnom kalendári
B - zimné sánkovanie so snehom takmer po pás
C - začutie Ježiškových zvončekov
D - spievanie Tichej noci
5. Ktorá situácia ťa dokáže najviac rozhodiť?
A - Keď sa pozrieš z okna a vidíš padať kvapky namiesto vločiek
B - Keď sa ti zamotajú svetielka a nevieš nájsť začiatok ani koniec
C - Keď pri prestieraní stola zistiš, že posledná vidlička sa umýva v umývačke
D - Keď si po štedrej večeri uvedomíš, že ďalšia taká dobrá ťa čaká až o rok

6. Ktorá vianočná filmová hláška je tvoja obľúbená?

A - „My taky. Matýšek se posral.“

B - „A čo ti šije, hlupák starý? Už mi ruky aj nohy omrzli.“

C - „Šaty s vlečkou, stříbrem vyšíváné, ale princezna to není, jasný pane.“

D - „Dávam Bolševikovi rok. Maximálne dva.“

7. Ktorú vianočnú pesničku si začneš spievať, nech máš akokoľvek zlú náladu?

A - Vánoce, Vánoce přicházejí

B - All I want for Christmas is you

C - Každý den budú vraj Vánoce

D - Půlnoční

8. Mama ti dala korunu. Čo s ňou spraviš?

A - Na poslednú chvíľu za ňu kúpim darček

B - Kúpim veľrybu

C - Hodím ňou a ak padne znak, idem do sprchy ako prvý

D - Dám ju v kostole do zvončeka

9. Ktorý z nasledujúcich snehuliakov by si bol v paralelnom vesmíre?

A,

B,

C,

D,

10. Ktorý vianočný stromček sa ti najviac páči?

A,

B,

C,

D,

VYHODNOTENIE:

Teraz si spočítajte, koľko možností spomedzi A, B, C, D ste si vybrali najčastejšie.

V nasledujúcich riadkoch sa dozviете, aká ste časť Štedrého dňa podľa ŠULFUK kvízu:

Ak máte najviac odpovedí „A“: Vianočné ráno

Uhádol si. V deň Vianoc tvoje prvé kroky z postele nevedú za zubnou kefkou, ale rovno k oknu. Iskrička nádeje ti vzbĺkne vo chvíli, keď za matným zamrznutým sklom zazrieš biele pozadie. Vianoce prežíváš ako najväčší „klíďas“. Žiadne náhlenie, žiaden stres! Čo ťa je po smetiach na koberci, či spálenej rybe? Pri stole si ten, kto upokojuje mamu, keď sa na bielom obruse zjaví flak, a pravdepodobne aj ten, kto ten flak spôsobil. Ideálne ráno má v tvojom ponímaní podobu pozerania všetkých klasických vianočných rozprávok a filmov. Samozrejme, na tvojich kolenách nesmie chýbať tanierik plný koláčov, ktoré ti mama zakázala vyjedať. S pokojom na duši jej zákazy ignoruješ, podobne ako zlaté prasiatko, ktoré pri pohľade na tvoj prázdny tanier s omrvinkami sklamane krúti hlavou. Avšak, úsmev ti za každých okolností ostáva na perách a chladnú hlavu by si si zachoval, aj keby z neba padal zemiakový šalát. A práve vďaka tebe aj všetci ostatní žiaria tak, ako svetielka na stomčeku.

Ak máte najviac odpovedí „B“: Vianočné poludnie

Odhrnúť dvor, nachystať stôl, prisypať soľ? Alebo radšej naopak? V deň Vianoc tvoj myšlienkový pochod vyzerá ako skupinový chat, keď všetci píšú naraz. V hlave ti letia samé kométy povinností, nápadov, či najhorších scenárov, na ktoré musíš byť pripravený. Tvoja myseľ ide na plné obrátky, a tvoje končatiny jej, chúdátá, nestíhajú. Počas večere nevieš čo skôr a emócie sa ti na tvári striedajú jedna radosť. Napriek tomu, že zväčša naháňaš druhých, si aj ten, kto v miestnosti dokáže vždy vyčarovať dobrú náladu a smiech. To, že si živel, je každému úplne jasné a niet človeka, ktorý by nepodľahol tvojmu originálnemu humoru. Vďaka tvojej energii by si nikto ani len nevšimol, keby vám doma vyhodilo poistky. Predsa len, si to ty, kto v miestnosti drží vlnu života.

Ak máte najviac odpovedí „C“: **Vianočný večer**

Ten moment, na ktorý všetci čakáme celý rok. Moment, keď kúzlo prebehne stres a chaos, a ty si konečne sadneš za stôl, ktorý množstvom obsahu pripomína stredovekú hostinu.

S úsmevom na perách znášaš to, že ste mali večerať o šiestej, aj keď o siedmej si stále jediný čakajúci pri stole s atmosférou typickej vianočnej hádky v pozadí. S nadšením si necháš natrieť na čelo krížik a všemožne ignoruješ med stekajúci do očí. Nevadí ti, že si sa už dvakrát skoro zadusil na tej rybe, ktorá mala byť vykostená a nezaujímaš sa o to, že vonku prší, lebo ved—snehuliak sa dá postaviť aj z blata. Keďže Vianoce sú tvoj čas zažiť—sú tvojimi kľúčmi od detských dverí, za ktorými sa skrýva teplo domova, vôňa medovníkov a záblesk bezstarostných dní. Tak si spievaš koledy, zametáš dom s neobyčajnou svižnosťou, bezpredmetne hľadáš tú najlepšiu rozprávku aj keď vieš, že opäť skončíš pri jednej a tej istej. A usmievaš sa. Pretože na Vianoce ti nikto optimizmus zo srdca nevykopne, ani keby tá hviezda na vrchu stromčeka spadla po piatykrát.

Ak máte najviac odpovedí „D“: **Vianočná polnoc**

Ticho sviečok bujne planúcich, ligot vložiek lepiacich sa na okná a tajomné vyjednanie koláčov v nesvätých hodinách—to je tvoje. Hoci si dokážeš užívať aj živú a nabitú atmosféru, tvoja spokojnosť kvitne lepšie osamote a v blaženom tichu, ktoré prinášajú nostalgické chvíle prežité pri plamienku ohňa, na ktorého teplo hľadáš upene, dúfajúc, že ťa nasýti a odpovie na všetky tvoje filozofické úvahy. Mama sa ťa už niekoľkokrát stihla opýtať, čo sa deje a prečo si smutný/á - no ty len zatrasieš hlavou a pritiahneš si svoj hrnček čaju (s potlačou tancujúceho snehuliaka, ktorý sa trochu nehodí k tvojej melancholickej aure) bližšie k telu, zatiaľ čo sa dramaticky pozrieš von oknom. Možno miluješ ticho, pretože tvoje myšlienky ho aj tak naplnia. Alebo možno preto, že práve v pokoji osvetlenom iba žiarou stromčeka najviac pociťuješ chuť znova začať veriť na zázraky.

Vaše **OBLÚBENÉ** šéfredaktorské duo

MENTÁLNY ČAJ PROTI ZAMRZNUTIU

Teplé mesiace sú dávno mimo horizontu a naše maminy už z povál vytá-
hujú šály i kabáty. Zima nikdy nepatrila medzi obľúbené ročné obdobia, veď
predsalen, mať v láske pocit skrehnutých prstov, či neodchádzajúcu nádehu
si vyžaduje silný charakter, či jedinca z Oravy. Ja spĺňam aspoň to druhé, a
možno práve preto neodratávam dni do leta, ale do nepredvídateľnej zimy.
Avšak, aj napriek mojim koreňom som sa neraz ocitla na hranici zamrznutia.
Minusové podmienky ma vtedy donútili využiť svoju myseľ, keďže tá sa javila
ako jediná a zároveň posledná využiteľná možnosť. Túto praktiku som nazva-
la „Nebude ti zima, ak presvedčíš svoju myseľ, že ti nie je zima“, a rada vás ju
naučím. Už dnes budete môcť povedať drgôtajúcim sa zubom posledné zbohom...

Tak smelo čítajte, predstavujem vám recept, ako si v mysli uvariť jar:

INGREDIENCIE:

ČAS PRÍPRAVY: 3-5 minút

POSTUP:

Krok č. 1: Ešte pred tým, ako začnete, si musíte skontrolovať, či vám nechýba žiadna ingrediencia. Tak, ako by sa vám cesto na palacinky bez múky nepodarilo, ani táto praktika nebude úspešná, ak vám niečo bude chýbať.

Krok č. 2: Do veľkej misy vysypte celý sáčok prášku viery. Neočakávajte, že vám táto praktika bude fungovať, ak ju budete spochybňovať ešte pred tým, ako ju vyskúšate.

Krok č. 3: Pomaly primiešajte otvorenú myseľ. Nezabudnite ju preosiať cez sito, aby vám nevznikli hrudky - teda bloky - ktoré vám zabránia sústrediť sa. Pri otvorenej mysli zároveň platí jedno pravidlo: Očakávajte všetko a zároveň nič.

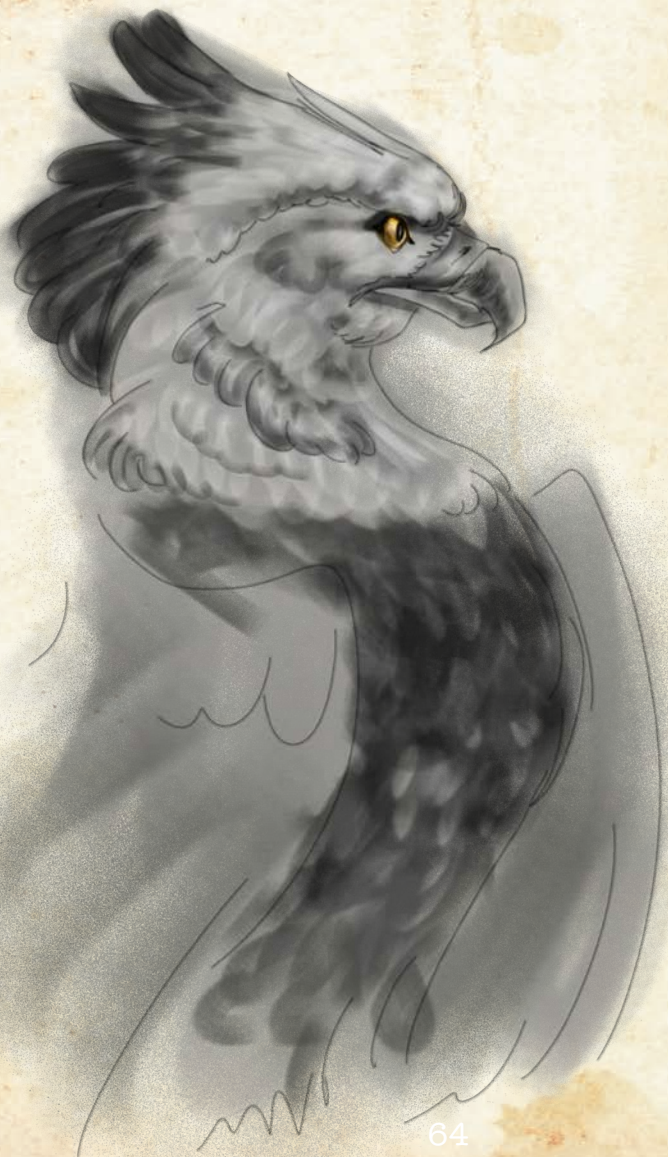
Krok č. 4: Pridajte precíznosť a sústredenosť. Skúste myslou uchopiť pocit zimy a držte nad ním kontrolu. V duchu si povedzte, že to, ako vnímate zimu, je len na vás. Nech je to akokoľvek nepríjemné, skúste svoj mozog nastaviť na skutočnosť, že vám tá teplota vlastne nevadí. Ak máte pocit, že to nepomáha, skúste si predstaviť, že si v hlave viete vytvoriť ovládač na regulovanie teploty. Imaginárne ho chytíte a pridajte na ňom zopár stupňov, aby ste sa ohriali.

Krok č. 5: Napokon prisypťe trpezlivosť a vytrvalosť. Môže sa stať, že začnete mimovoľne vypadávať zo sústredenia a budete sa musieť opakovane vracieť späť. O tom to však je. Ak sa vám podarí udržať kontrolu nad pocitom zimy, stačí v nej len ostať a o pár sekúnd pocítite to, čo ste ešte necítili.

Keď vás v najbližšom období bude triasť od zimy, spomeňte si na tento článok. Som si istá, že keď budete chcieť, podarí sa vám to. Vaše recenzie na praktiky prijímam na: (IG) @s.fukasova :)

Sára Fukasová, IV.B

Orol Sučiansky

(1) raz vtedy

zomrel ti otec

pohľad dole, tvoj milý na teba

všetko pre nás veľa znamená, keď je jedlo zaslúžené

dym vo vlasoch ako nádych prvého ohňa

žijem pre lásku

dotyk je už samozrejmosť

predávaš ho za pochopenie

chcem s tebou spievať, i pre to sa dá žiť

ako slepí vidia cez dlane

ja vidím tvoju budúcnosť

lebo ti čítam vrásky, keď ma držíš

nikdy som to takto necítila

nie som zvyknutá na samotu medzi ľuďmi

bola som Boh nad nimi, nedotknúť sa je hriech

nepatriť je sväté

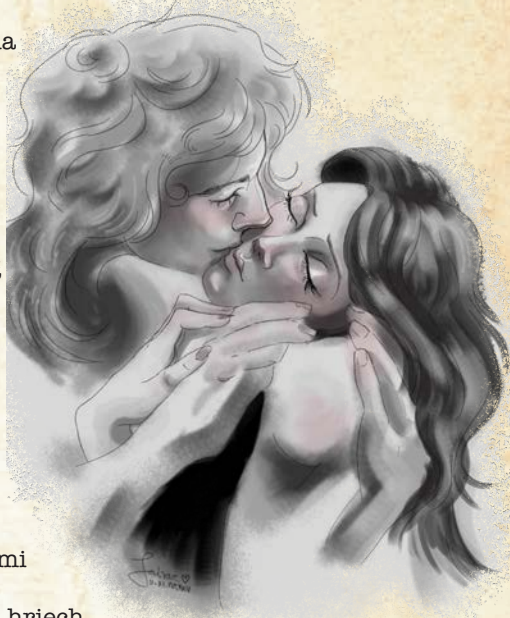
nie som bežne pekná

lichotím - možno dúfam, že to pocítim späť

tam som bola niečo

chcená?

dá sa na tom pocíte žiť?

(2) svätí paríža

nedýcham pre ľudí
tu ne me manque pas, možno iba tvoja múdrosť
pretni túto lásku, zaobíď sa bez nej
veď život môže ostať nezmenený
ak sa posnažíš
ak ma osloví, nedýcham
je ne veux pas souvenir
vzdaj sa ma, cyril
vieš, že nie som tvoja
si leto, ja som zima
j'suis éternelle, tu est mortel comme le soleil
žijem v krutosti
hráš sa na osud, ja neverím na matky
dis-moi quelque chose donc je peux dormir
otcovia sú našim prekliatím
lebo jeden deň sa musíme stať nimi
prepáč
som svoja, ty mŕtva
bonjour tristesse

Martina Trnovská, V.C

1.

Ku koľkým vášňam myseľ tiahne,
no zakaždým ju povinnosť života stiahne.
Čas stanovil pravidlo
upresnil krivku možností
siahol na mojich rozmarov krídla.
Dostihla ťa vlastná charakteristika
Ako žiť s pocitom neúplnosti?
Vedieť, aké odlesky sveta nevideli tvoje oči
Vzor tvojej fresky nezaplnený drobnými túžbami umelca, je úplný?
Alebo odráža iba začiatok vesmíru duše
Milujeme to čo nemáme
Veci, ktoré tvoria nás nie sú pravdivé,
Oni dávajú podstatu našim horiacim srdciam
Hľadáš sen, nájdeš človeka.
Len mu otvor hrud',
Spočítaj jeho blčiace hviezdy,
Súhvezdia jeho osobnosti.

2.

Chcela by som ti darovať hviezdy
Byť ti obzor, námorníkom nádej,
prísľub jagavý že sa všetko na dobré obráti.
A toto všetko, čo sa len darovať dá,
by tvoje chcelo byť
byť zamilovaný do tanca.
No možno si len plátno, maska,
A pod tým všetok cit praská
Človeka nezabalíš do obrázka.
Hudba prestane hrať, včely bzúčať
Kvet prestane pučať.

Katarína Kubeková, II.A

Poviedka - Vlaky

Deň ako všetky ostatné. Nič nestíham, a to je len ráno. Poslednýkrát sa pozriem do zrkadla. Dneska mi to pristane! Zoberiem tašku a utekám.

Už by som mala byť na križovatke, kde sa vždy ráno stretávame. Našťastie nie som jediná, ktorá chodí na poslednú chvíľu. A na vlak to máme vypočítané na sekundu presne.

„Ahojte!“ Bez dychu sa pozdravím a objímam ich. Rýchlým krokom sa vydáme smerom ku stanici. Rozoberáme všetko možné aj nemožné. Vtáčiky čírikajú a trochu spomaľujú čas v tomto uponáhľanom svete.

Pripájame sa už k zástupom intrákovcov.

Typické piatkové ráno sprevádza hrkanie kufrov.

...

Na stanici vládne zmätok. Niektoré vlaky majú aj hodinové meškanie, takže ich už dobiehajú aj neskoršie spoje. Zrazu prídu naraz tri osobáky. Informačná tabuľa sa totálne zbláznila. Ak chceme vedieť, kam tie vlaky idú, musíme sa ísť pozrieť na ich displej.

Ani jeden nie je správny. Jeden ide do Martina, druhý do Žiliny a tretí je rýchlik a v Sučanoch nestojí.

Príde ďalší. Laura prejde na druhú stranu stanice, kde zastavil.

„Je to on!“ Zamáva na nás, aby sme sa ponáhľali.

Ideme jej smerom, ale z jedného novo pristaveného vlaku vyjde milión ľudí. Snažím sa im vyhýbať, aby sme sa nezrazili, ale oni...

Akoby som bola priehľadná. Vôbec sa neuhýbajú. Jedna pani sa pozrie priamo cezo mňa. Nadšene sa rozbehne privítať sa s nejakou slečnou stojacou za mnou. Len tak-tak sa jej stihnem odpratať z cesty. Fúú! To bolo o chlp.

V tomto chaose sa rozdelíme. Musím sa poponáhľať. Obzriem sa na vlak, do ktorého som chcela nastúpiť. Už sa hýbe. Nestihla som ho! Kde sú baby? Sú v ňom?

Zrazu si všimnem, že na tej istej koľaji je ešte jeden vlak. Počkať, ktorý je teraz ten správny?... Zdá sa mi, že tento. Tak teda doňho nastúpim a začnem hľadať Lauru. Už by tu mala sedieť. A Diana je, dúfam, s ňou.

Prejdem k druhým dverám, keď sa vlak začne hýbať. Pozriem sa von oknom a zistím, že Laura a Diana sú vonku. Na nástupišti. S panikou v očiach sa na nich pozerám. Čo teraz? V hlave sa mi ozve Laurin pokojný hlas: „Skoč! Skoč!”

...skočím. Cez dvere. Cez ZAVRETÉ dvere. Prepadnem cez ne, akoby tam nič nebolo. Šokovane sa obzerám dookola. Laura sa tvári, akoby to bolo normálne. „Pred chvíľou som na to omylom prišla, keď som vystúpila z toho druhého vlaku, taktiež cez zavreté dvere,” povie Laura vysvetľujúco.

Ostane pri nás prázdna koľaj. Do hlavy mi príde myšlienka. A najskôr nielen mne. Skočme. S predstavou školy v myšlienkach.

Dopadneme do vlaku. Toho správneho. Smer Sučany.

Predstavivosť je silná, ale až takto...?

Ema Uličná, III.B

The observer

I was there when humanity was born, and I will be there when it will vanish. Being truly immortal is a small blessing and a giant curse; seeing all the beauty, seeing it wither over and over again.

I've watched the largest cities being built from ashes, then return to ashes. I've watched Rome conquer the world, Aztecs cherish their gods, China remake the world with genius inventions. I've tasted the first pizza, ate more bread than I can count. I've watched people be nice and then stab each other's backs, lie and smile, cry and tell the truth, manipulate their way to power. Some things just don't change.

Speaking about the things that don't change. Human behavior stayed the same throughout the centuries and millenniums. And food. Best thing they have ever invented. I love food.

But now, on the brink of another world conflict... I can't help myself but feel tired, knowing I will watch it all over again. But peace will also come, great inventions will be on the rise. As always.

I ended my flight, folded my wings and landed on a roof of high building. A view of the night city was all around me. There are no stars, unlike in the ancient ages.

But humans have brought down the stars, colored them, and placed them in their cities, now full of yellow street lamps, colorful neon signs, and bright white lights for those who work and live in the night.

I changed my body to look like a human's; in this form, nobody could tell anything about me. I love the anonymity.

I bought a hot-dog from in a small stand, and again appreciated the amazing human culinary skills. Food is really worth living for.

In the end, I learned to enjoy the beauty. No matter how bloody or short-lasting it is.

Tereza Danko, I.B

Matematického kabinetu sme sa opýtali, a zistili sme tieto odpovede na otázky:

1. Keby bol GBAS Rokfort, kde by ste schovali kameň mudrcov?

J. Kampoš: Do vnútra kalčetového stola

V. Kampošová: Do správy na Edupage

J. Lamošová: Do šuflíka p. Sadloňa

M. Sadloň: Do kotolne

A. Tinajová: To je tajomstvo :)

2. Na aký spôsob by ste zjedli dážd'ovku, keby ste museli?

J. Kampoš: V živote by som ju nezjedol

V. Kampošová: V tvare krivky s peknou deriváciou

J. Lamošová: Zjedla by som ju ako čips

M. Sadloň: V trojobale, ale dlho vo fritéze

A. Tinajová: Nezjedla by som ju (som vegetarián)

3. V ktorej matematickej téme pocit'ujete najväčšie medzery?

J. Kampoš: Geometria

V. Kampošová: Malá násobilka

J. Lamošová: Afinná geometria

M. Sadloň: Štatistika

A. Tinajová: Optimálne riadenie

